6 ŞUBAT CUMARTESİ 1937

Sahip ve Başmuharriri ETEM İZZET BENİCE

Açık Söz

Sabahları Çıkar, Fikir, Politika, Haber Gazetesi

BUGÜN

2 incide: Evlilik bahsine dair (Fıkra) — Hakikati söyleyen mi yok, biz mi aldanıyoruz (Vodvil) — İhtisas müesseselerimize örnek (Meşale)
3 üncüde: Dançig ve Milletler Cemiyeti (Politika) —Hâdiseler karşısında gazeteler
4 üncüde: 777 odalı otel (Hikâye) — Zekeriyya Sofrası
5 incide: Memleket - Açlık rejimi fena - Yüz milyol leva çalan tahsildar
6, 7incide: Spor — Devamlı yazılar

Sayı: 288 Birinci yıl. Her yerde sayısı 5 Kuruş Telefon No. 20827 Mektup adresi: Cağaloğlu, Şeref sokak Telgraf adresi — İstanbul: Açık Söz

Teşkilâtı Esasiye tadilâtı yapıldı

Kamutayda dün heyecan dolu, tarihî bir toplantı yapıldı

"Her millet kendi tarihini kendisi tarafından yapar.."

Iç Bakanı ve Parti Genel Sekreteri dünkü toplantıda iki mühim nutuk söyledi

Kamutay Teşkilâtı Esasiye kanununun 2, 44, 47, 48 49, 50, 61, 74, 75 inci maddelerini tadil etti

Kamutayın heyeti umumiye toplantılarından bir görünüş

Başbakan İsmet İnönü Millet Meclisi kürsüsünde

Ankara 5 (A. A.) — Kamutayın bugünkü toplantısında Başbakan İsmet İnönü ve 153 arkadaşının Teşkilâtı Esasiye kanununun 2, 44, 47, 48, 49, 50, 61, 74, 75 inci madddelerinin değiştirilmesine dair kanunî teklifi ve Teşkilâtı Esasiye encümeni mazbatasının heyeti umumiyesi üzerinde müzakereye başlanırken Dahiye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya şu izahatı vermiştir.

Şükrü Kayanın nutku

Sayın arkadaşlar,

Başta Cumhuriyet Halk Partisi umumî reis vekili büyük başvekil İsmet İnönü olduğu halde partinin mebuslarından 153 arkadaşın imzası ile hazırlanan Teşkilâtı Esasiye ka-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Müstemleke!

Alman talebi bütün ciddiyetini ortaya koydu

Eden Pariste Delbosla konuşacak

Göbels yeni ve çok şiddetli bir nutuk söyledi. Dünya müstemleke ile meşgul

Londra 5 (A.A.) — B. Eden, cumartesi günü, iki haftalık tatilini geçirmek üzere cenubî Fransaya hareket edecek ve bu müddet zarfında kendisine hariciye nezaretinde Lord Halifaks vekâlet edecektir.

Paris 5 (A. A.) — Oeuvre gazetesine göre, İngiliz Hariciye nazırı Eden, Cote d'Azur'e yapacağı se-

(Devamı 7 nci sayfada)

Pariste Fransız Hariciye Nazırı ile mülâkat yapacak olan İngiliz Hariciye Nazırı Eden

Suriye heyeti Istanbulda bekliyor

[Cenevre'ye gitmek üzere Suriye namına hareket eden heyet iki gündenberi şehrimizde bulunmaktadır. Heyet dün Istanbulda muhtelif gezinti ziyaretleri ve bazı temaslar yapmıştır.]

Yugoslavya Ve İtalya

Yugoslav Başvekili çok mühim ve dikkate şayan beyanatta bulundu

Belgrad 5 (A.A.) — Havas bildiriyor :

Başbakan B. Stoyadinoviç, meclis finans komisyonunda demiştir ki :

"Yarın ordumuzun Avrupanın en iyi askeri ve vazifelerini ifaya âmade 1.5000.000 mevcudu olacaktır. Harp vukuu halinde hazır bulunmak için çalışmakla beraber, aynı zamanda bir barış siyaseti takip ediyoyuz. "

Başbakan şunları ilâve etmiştir,

" İtalyanın bizimle iyi münasebet idame etmekte menfaati vardır. Biz de bunu arzu ediyoruz. Ahiren İngiltere ile İtalya arasında Akdeniz statükosunun muhafazası için bir anlaşma akdedilmiştir. Yugoslav hükûmeti bu anlaşmanın Yugoslavyanın hudutlarına da tealluk ettiğinden resmen haberdar edilmiştir. B. Mussolini Milânoda'ki nutkunda bize uzlaşma teklif etti. Icraata intizar ediyoruz ve icraat da sözleri teyit ettiği takdirde, iki memleket arasında bir iyi komşuluk ve dostluk havasının teessüs etmemesi için sebep yoktur. "

Mısır da kapitülasyonların ilgâsı..

Kahire 5 (A.A.) — Burada tebaruz ettirildiğine göre Mısır hükûmeti kapitülâsyonların ilgası hakkında verdiği ikinci notada yabancı kelimesinin yalnız alrâkadar Devletlerin "Vatandaşlarına" tahsis edilmesini ve bunun içine "Mahmî" veyahut "tebaa" nın karıştırılmamasını taleb etmiştir.

Nahas Paşa

Bu suretle Mısır da oturmakta olan birçok Faslı, Cezayirli, Tunuslu, Maltali ve Kıbrıslı yerlilerle diğer muhtelif yabancı müstemlekeler tebeaları yani, kanunda hiç bir husuî kaydden istifade eylemeyeceklerdir.

Devletmatbaasında yangın

Bir mürettip yangın esnasında yaralandı ve yandı

(Yazısı 7 nci sayfamızda)

Makineye verirken

Belgradda resmî Tebliğ neşredildi

Resmî tebliğ ve diğer mühim haberler 6 ıncı sayfamızda

Belgrad teması

Dış Bakanımız dün Yugoslav Başvekili ile görüştü

B. Tevfik Rüştü Italyadaki mülâkatını ve Balkan meselesini izah ediyor

Belgrad mülâkatı iki defada ve uzun saatler içinde cereyan etti

Belgrad, 5 (A.A.) — Dr. Aras, buraya gelmiştir. Belgradda 24 saat kalacak ve B. Stoyadinoviçle görüşecektir.

TEVFİK RÜŞTÜ ARASIN BEYANATI

Belgrad, 5 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras, bu sabat Semplon ekspresile Milânodan Belgrada gelmiştir.

Vekil istasyonda Dış İşleri Nazır muavini B. Martinaş ve Bakanlık erkânı, Türkiye orta elçisi B. Haydar ve Küçük Anlaşma ile Balkan Anlaşması devletlerinin orta elçileri tarafından karşılanmıştır.

Belgratta 24 saat kalacak olan B. Aras, öğleden evvel Başvekil B. Stoyadinoviçle görüşmüş ve şerefine Başvekil tarafından saat 13 te bir öğle yemeği verilmiştir.

Görüşmelere öğleden sonra da devam edilecek ve B. Aras, bu akşam Türkiye Elçiliğinde Elçi B. Haydar ve refikası tarafından verilecek akşam yemeğinde hazır bulunacaktır.

TEVFİK RÜŞTÜ ARASIN BEYANATI

B. Aras, Liublianadan geçerken, Belgratta intişar eden Vreme gazetesinin muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

— Milânoda Kont Ciano ile Türkiye Hariciye Vekili ve Balkan Antantının bu devresi başkanı sıfatile en dostane bir ruh dairesinde görüştüm.

Dün Tevfik Rüştü Aras ile temas ve mülâkatlarda bulunan Yugoslav Başvekili Stoyadinoviç

Milâno mülâkatının neticelerinden pek memnunum ve bundan yalnız memleketimin değil, bütün Balkan Antantı devletlerinin istifade edeceğine kaniim. Kont Ciano ile yaptığım bu görüşmeler esnasında, İtalyanın, mühim siyasî münasebetlerde bulunduğu Yugoslavya ve

(Devamı 6 ncı sahifede)

Felemenk mektep gemisi dün limanımıza geldi

Valiye ve İstanbul kumandanına yapılan ziyaretler

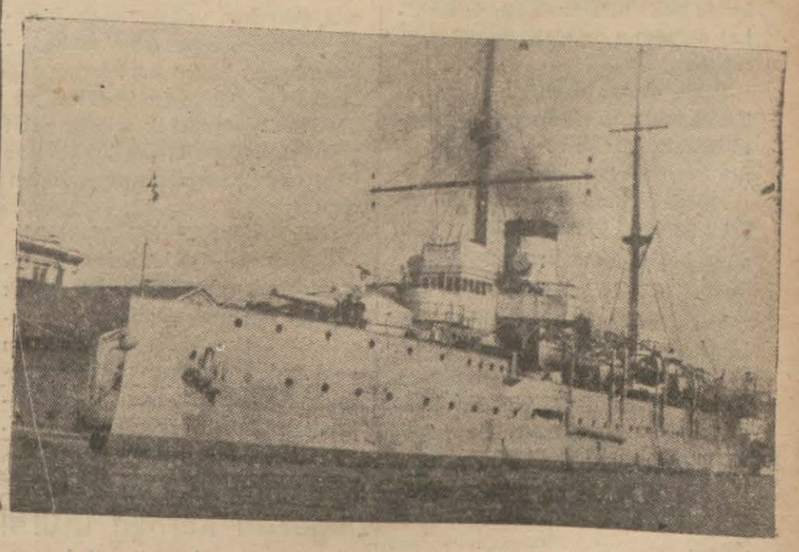

Felemenk mektep gemisi Hertog Hendirik Galata rıhtımında

Dün limanımıza Hortoy Hendirih adlı Felemenk mektep gemisi gelmiştir. Gemi limana saat dokuzda demirlemiş ve gemi kumandanı saat onbirde şehre çıkarak vali ve Belediy reisi Muhiddin Üstündağ ile İstanbul kumandanı General Halise ziyaretler yapmıştır.

İstanbul valisi ile kumandanı da saat onbeşte gemi kumandanının ziyaretini iade etmişlerdir.

Gemi birkaç gün şehrimizde kalacak ve içindeki Flemenk deniz harp talebesi şehrimizdeki deniz müessesatını gezecekler, denizcilerimizle temaslar yapacaklardır.

FIKRA:

Evlilik bahsine dair..

Yunanistanda evlenmek mecburiyeti hakkında bir kanunun çıkmak üzere olduğunu gazeteler yazıyor. Daha bazı Avrupa memleketlerinde böyle kanunlar vardır. Bahis üzerinde anket ve neşriyat yapan gazeteler, bizde de böyle bir kanunun lüzumu üzerinde münakaşa açmışlardır.

Evlilik, bekârlık bahsi, son günlerde İstanbul matbuatını çok alâkadar eden bir konuşma oldu. Bir arkadaş da, evlilik hayatında saadetin nasıl temin edilebileceği hakkında tanınmış kadınlara sualler seruyor.

Muhakkak ki, kadın için de erkek için de, cemiyet içinde normal hal evliliktir. Fakat, bu işi kanunlaştırmak, memleketimizin duyduğu bir ihtiyaç olmasa gerektir.

Nüfus sayımı istatistiklerinden de anlıyoruz ki, Türkiyede evlenme işi, tabiî bir vaziyettedir. Büyük şehirlerde, bütün dünyada olduğu gibi, bekâr insanlar bulunabilir. Fakat, meselâ İstanbulda birkaç bin bekâr var, diye, bilmem, bir kanun yapmağa lüzum var mı?.

Reşat Feyzi Yüzüncü

Günün adliye ve polis haberleri

Bir döviz kaçakçılığı meydana çıktı

Bır çok posta memurları da maznun olarak mahkemeye verildi

Bir kaç ay evvel, İsak Behar isminde birisinin, Filistine, posta ile döviz kaçırdığı haber alınmış icabeden müsaade alındıktan sonra, Filistine gönderilmek üzere Galata postahanesine verilen şüpheyi dai bazı mektuplar, bir müddeiumumi muavini ile bir posta ve telgarf memuru tarafından büyük postahanede açılmış, içlerinde 107 sterlin kıymetinde 5 ve 20 şer sterlinlik kaimelerle bir kaç tane Filistin parası bulunmuş, İsak Beharla bazı memurlar aleyhine takibata başlanmıştı. Bu hâdise mahkemeye intikal etmişğ, dün Asliye Üçüncü Ceza mahkemesinde muhakemeye başlanmıştır.

Bu kaçakcılığın daha evveldenberi yapılmakta olduğu tahakkuk ettiğinden, posta ve telgraf baş müdür muavini Fevzi, Galata postahanesi baş memuru Fahri, Galata postahanesi gişe memuru Niyazi, posta memuru Abdullah ve Ferdi vazifelerini suiistimal Galata postahanesi muhasebe memurların Münir ve Burhanettin de ihmâl ve terahiden, İsak Beharla beraber mahkemeye verilmiş bulunmaktadırlar.

Ancak, dün başlanan muhakemede, müddeiumumî, bu suçun muhakemesinin mahkemenin selâhiyeti haricinde olduğu mütalâasını ileri sürmüş, heyet de selâhiyet haricinde bulduğundan, İhtisas mahkemesine verilmek üzere evrakın müddeiumumiliğe iadesine karar verilmiştir.

MÜHÜRÜ KİM KALDIRMIŞ

Taksimde Osmanlı sokağında oturan Fahrinin evi, iki sene kadar evvel, kumar oynattığı için mühürlenmiştir. Dokuz ay kadar sonra, Fahri, eve tekrar taşınmış, mühür feketmekten suçlu olarak İkinci Ceza mahkemesine verilmiştir.

Fahri, müdafaasında, evin mühürlenmesinden sonra adaya taşındığını, dokuz ay sonra adadan geldiği zaman mühürün açılmış olduğunu gördüğünü ve polis tarafından açıldığı zannile, anahtar da elinde olduğu için taşındığını söylemiştir. Zaten, bu gibi hallerde bir evin üç ay kapatılabileceği hakkında polis nizamnamesinde serahat olduğunu da sözlerine ilâve etmiştir.

Şahit olarak dinlenen komiser Talât, mührün sökülmesinin kanunî olmadığını, bu zaptı da kendisinin hazırladığını söylemiştir.

Müddeiumumî, mütalâa için evrakı istemiş, iddia yapılması için, dava başka güne bırakılmıştır.

ÇUVAL HIRSIZI

Yusuf ve Hüseyin isimlerinde iki çocuk, külliyetli miktarda çuval çalarak bazı kimselere satmışlar, onlardan da diğer bazı kimseler satın almışlardır. Bu işten maznun olarak, 10 kişi, mevcuden İkinci sorgu hakimliğine verilmişler, geç vakit sorguya çekilmişlerdir.

GARAJDA HIRSIZLIK

Fatih belediye garajında tamirci Burhanettin, garajdan hırsızlık yaptığı için dün Sultanahmet Üçüncü Sulh Ceza mahkemesine verilmiş, dört ay hapse mahkûm edilmiştir.

BİR DİLENCİ MAKÛM OLDU.

Dilendiği için Sultanahmet Birinci Sulh Ceza mahkemesine verilen Ali isminde birisi, dün, 8 gün nafıa hizmetlerinde çalıştırılmıya mahkûm edilmiştir.

TAHLİYE TALEBİ REDDEDİLDİ

Zingal Şirketi muhasebecisi Cevdet bazı imzaları taklit ederek muhtelif tarihlerde muhtelif miktarlarda para çekmekten suçlu olarak tevkif edilmişti.

Cevdet, bir iki gün evvel, istintak hâkimliğine müracaat ederek tahliyesini talep etmiş, talebi kabul edilmemiştir.

Bir adam metresini vurdu

Beyoğlunda Tulumbacı sokağında oturan 18 yaşında Kasım kızı Melâhat Sabri isminde bir genç tarafından kundurac bıçağile yaralanmıştır.

Melâhat uzun zaman Sabriye metreslik etmiş, fakat son zamanlarda Sabri ile arası açılmıştır. Hâdise günü Sabri ile Melâhat sokakta karşılaşmışlar, aralarında bir ağız kavgası geçmiş, bu kavga sonunda Sabri Melâhatı bıçakla yaralıyarak kaçmıştır. Melâhat tedavi altına alınmıştır. Sabri polis tarafından aranmaktadır.

Hem annesini hem kızını vurdu

Unkapanında oturan Hasibe adında bir kadın Hamdi adında bir arabacıya odun taşıtmıştır. İş bittikten sonra ücret meselesinden aralarında kavga çıkmıştır. Kavgada fena halde hiddetlenen arabacı Hamdi eve girerek Hasibeyi yakalayıp dövmeğe başlamıştır.

O sırada Hasibenin kızı Saime gelerek annesini kurtarmak istemiş, Hamdi bu defa da Saimeyi yakalamış ve ana ile kızı fena halde dövdükten sonra başlarından yaralamıştır. Vakaya polis el koymuş, yaralı kadınlar hastahaneye kaldırılmışlardır. Arabacı Hamdi yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

EROİN KULLANAN BİR ADAM MAHKÛM OLDU

Ötedenberi eroin kullandığından şüphe edilerek zabıta tarafından takip olunan İhsan isminde bir adam nihayet Galatadaki kahve lerden birinin abdeshanesinde eroi çekerken yakalanmıştı. 9 uncu ihtisas mahkemesine sevkedilen maznun bütün inkârlarına rağmen suçu şahitlerin ifadeleri ve kendisinin evvelki ikrarlarile sabit görüldüğünden iki ay hapsine ve bir lira da para cezasına mahkûm olmuştur.

BİR KAÇAKÇI YAKALANDI

Üsküdarda Bülbülderesinde arpacılık eden Yuvanın kaçakcılık yaptığı duyulmuş, dükkânında yapılan aramada 3900 çakmak taşı ve 650 defter sigara kâğıdı bulunmuştur. Yuvan yakalanmış, hakkında tahkikata ve takibata başlanılmıştır.

Boğazda karaya oturan vapur kurtarıldı

Karadeniz boğazı methalinde Hisar kaya methalinde yarı batmış bir vaziyette 12 gün evvel karaya düşen ve mürettebatı tarafından terkedilen Romanya bandıralı Karmen Silva vapuru Türk gemi kurtarma şirketinin Alemdar ve Saros kurtarma gemileri tarafından dün yüzdürülmüştür.

Şehir Haberleri

Sümerbank 80 lise Mezunu aldı

Beş senelik plânın tatbikatını deruhte etmiş olan Sümerbank, kısa bir zamanda vücut bulan büyük mikyastaki işletmelerde çalıştırılmak üzere bir çok gençleri Avrupadaki yüksek mekteplere tahsile göndermeğe başlamıştı. Diğer taraftan her müessese için muvakkat mahiyette ve sitaj görmek üzere Avrupa fabrikalarına ekipler göndermekte idi.

Sümerbank bu iki türlü yetiştirme haricinde şimdi de lise mezunları arasında imtihanlar açmıştır.

Son altı ay zarfında bu suretle lise mezunu 80 genç Sümerbanka ve fabrikalarına almıştır.

Sümer Bank bu gençleri, hususiyetlerine göre yetiştirmek ve en mufit unsurlar haline getirmek maksadile İstanbulda ihtisas kursları tesisine karar vermiş ve programlarını tesbit etmiştir.

Kurslar bir marttan itibaran açılacak ve her biri altı ay devam edecektir.

Bunların arasında temayüz edecekler ayrıca ihtisas için Avrupaya da gönderilecektir.

Sümerbank bu suretle yüksek tahsil yapamamak mecburiyetinde kalan gençleri hem yetiştirmek ve hem de onlardan âzamî istifadeyi temin etmek hususunda çok faideli adımlar atmış bulunuyor. Her sene alınacak gençlerin adedi çoğaltılacaktır.

Suç İşleyenler Azalıyor

3005 numaralı meşhut cürümlerin muhakeme usulü kanununun tatbikındanberi işlenen cürümlerin hemen yarı yarıya azaldığı görülmektedir.

Tutulan istatistikler kanunun tatbika başlanmasından sonra cürümlerin yüzde yirmi beş, otuz nisbetinde azaldığını Teşrinevvel başından itibaren ilk üç ayda bin kadar meşhut suç Müddeiumumîliğe intikal ettiği halde, ondan sonraki 35 günlük devrede bu neviden suçların iki yüze bile varmadığını göstermiştir.

Avrupa İmtihanları bitti

Vekâlet, Cenevreye hukuk tahsili için üç,Posta telgraf telefon tahsili için de Parise dört talebe göndermeğe karar vermişti. Talebeleri seçmek için Hukuk kolundan yapılan imtahanda, evraklar vekâletin tetkik etmesi için Ankaraya gönderilmiştir. Bir kaç güne kadar kimlerin kazandıkları bildirilecektir. P. T. T. tahsili için hiç bir talibin olmaması dolayısile imtihan yapılamamıştır.

Bir Felemenk Mektep Gemisi geldi

Dün limanımıza Felemenk bandıralı bir mektep gemisi gelmişve limana girerken top atmak suretile şehri selâmlamıştır. Gemi kumandanı dün mutat ziyaretlerde bulunmuştur. Gemi limanımızda beş gün kalacaktır.

SORUYORUZ:

Tamir edilmeyen cami

Evkaf idaresi son zamanlarda tarihî kıymeti haiz camilerin tamirine ehemmiyet veriyor.

Meselâ Beyoğlunda İstiklâl caddesindeki Ağacamii tamir edildikten sonra çok zarif bir şekil aldı. Bilhassa İstanbulun en büyük ve en işlek ve kalabalık bir yolu üzerinde bulunması bu tamirin ehemmiyet ve lüzumunu bir kat daha arttırıyordu. Ve nitekim tamirden sonra bu lüzumun ehemmiyeti bütün büyüklüğü ile anlaşılmış oldu. Yine herkesin gözüne çarpabilecek yerlerde böyle tamire ihtiyaç hisseden camiler vardır. Meselâ bankalardan Şişhane yokuşuna çıkılırken sağ kolda cadde üzerinde Midilli sokağının başında küçük bir cami vardır ki; bu da tamire muhtaçtır. Bu camiin tarihî kıymeti var mıdır, yok mudur, bilmiyoruz.

Yalnız yol üzerinde bulunan bir mâbedin çirkin bir halde bulunması elbette ki uygun bir hâl teşkil etmez.

Bu cami niçin tamir edilmemiştir. Ve elân niçin tamirine başlanmamıştır. Bunu da soracak değiliz.

Yalnız camilerin tamirine ehemmiyet veren Evkaf idaresinin bu camiin tamirine lüzum olup olmadığı hakkındaki kanaatinin ne merkezde olduğunu öğrenmek istiyoruz ve soruyoruz?

KÜÇÜK HABERLER

Üçüncü millî diş tabipleri kongresi Eylûlde şehrimizde toplanacaktır. Kongreye balkanlı tabibler de iştirak edecektir.

★ Bina ve belediye vergileri mukabilinde tahsildarlar tarafından mükelleflere verilen makbuzların üzerine, makbuz sahiplerinin soyatlarının da yazılması hakkında alâkadarlara emir verilmiştir.

★ Belediye tarafından otobüsler için hazırlatılmış olan yeni bilet ve taahhütnameler dağıtılmağa başlanmıştır. Bunlardan almayan ve imza etmiyenler seferden menedilecektir.

★ Limanımızda balık bekliyen İtalyan ve Yunan gemilerinin bir kısmı Marmaradan çıkan toriklerden külliyetli miktarda almışlardır.

★ Belediye seyrüsefer memurlarından otuz kişi tahdidi sinne tabi tutularak işten çıkarılmışlardır. Bunların yerine genç memurlar alınacaktır. Yaşlı memurlar belediyeye müracaat ederek kendilerinn mağdur bırakılmamalarını istemişlerdir.

★ Bakırköy cürmümeşhut mahkemesinin, iş azlığından ve buranın merkeze yakınlığından dolayı lâğvına karar verilmiş ve vaziyet alâkadarlara tebliğ edilmişitir.

★ Önümüzdeki sömestri müteakip İstanbul üniversitesinde, radyoloji isimli iki yeni enstitü açılacaktır.

Yabancıları Ağırlama Bürosu

Üniversite ağırlama ve gezi bürosunun talimatnamesi bir az daha zenginleştirilerek yeni bir şekle sokulmuştur. Yeni talimatnameye göre bu büro Üniversite profesör ve talebelerinin memleket dış ve içinde yapacakları tetkik seyahatlerini tanzim edecektir. Talebe ve profesör mübadelesi, konferans verme ve verdirme gibi yollarla ve ilmî temaslar temini çarelerini araştıracaktır. Keza Üniversite talebelerinden dış memleketlerede okumak isteyenler, dış memleketlerdeki talebelerin Üniversitemizde okumak isteyenlerle mübadele ettirilecektir. Dışardan geleceklere yurdu tanıtacak ve lâzım gelen izahatı verecektir.

Büro dokuz azadan mürekkebtir. Bunları da her ders yılı başında rektör seçecektir. Bu yıl rektör bu agırlama bürosu reisliğine riyaztye profesörü Kerimi seçmiştir. Muavinliğe de Doçent Muhlis Ete seçilmiştir. Âzâlıklara Tıp fakültesi Doçentlerinden Doktor Nebil Edebiyattan Ziyaeddin Fahri ve Tabiye Doçentlerinden bir Bayan seçilmiştir. Yabancı dil bilen dört talebe de bugünlerde rektörlükce seçilecek ve gelecek haftadan itibaren büro çalışmalsrına başlıyacaktır.

Suriye Hey'etinin Ziyaretleri

Hatay anlaşmasına bağlı müzakerelerde Suriyeyi temsil etmek üzere Cenevreye gitmekte olan ve evvelki akşam şehrimize gelen yeni Suriye hükûmeti Başvekili Cemil Mürdüm, Hariciye nazırı Sadullah Cabiri ve Necip Ermenci dün Perapalas otelinde istirahat etmişlerdir. Sabahleyin saat on birde vilâyete gelerek vali muavini Hüdaîyi ziyaret etmişlerdir. Akşam saat 18 de de Hüdaî kendilerini otelde ziyaret etmiştir.

Heyet bu akşam Avrupa trenile Cenevreye gidecektir.

Kermes Şenlikleri Filmi

Kermes filmi dünden itibaren şehrimiz sinemalarında gösterilmiye başlanmış gerek senaryo ve gerekse hazırlanışı itibarile çok muvaffak olan bu filim büyük rağbet görmektedir.

Filimde kendine mahsus bir takım hususiyetlerden başka.

1 — Beynelmilel Bebek sergisi, Dans, İspor, Gürbüz Çocuk Müsabakaları.

2 — Münir Nurettin, Klavesenist Natalya Mola, Belgrad Operası primadonnası Bahriye Nuri Haçic, Eliza Karakaş, Lili Dalpini Kapuçellinin konserleri, sabık Rus Devlet tiyatrosu Baş balerini Arzumanova ve talebelerinin dansları, Gazino dö Parinin 30 kişilik tamarabek hey'etinin dansları, beynelmilel komik Maks End kuvakın numaraları vesair eğlenceler vardır.

İhtisas müesseselerimize örnek!

— Nurullah Esada —

Türk gençliği münevverdir. Çünkü Okuyor.

Türk gençliği okuyor, çünkü tenevvür etmek istiyor. Çok tenevvür etmek!

Yüksek tahsil sıraları tıklım, tıklım dolu.

Sınıflar taşıyo.

800 kişilik sınıfların en arka sırasında bir gün yer bulabilen bir talebe, ertesi gün profesör sesine olan bu uzak mesafeyi en kısa bir hadde indirebilmek için sabah karanlığında çantasını koltuğunun altına sıkıştırıyor. Ve Üniversitenin yolunu tutuyor.

Fakat yine ön sıralardan birine oturmak bahtiyarlığına nail olamamıştır.

Belki ancak ve ancak iki sıralık bir ilerleme hareketi yapabilmiştir. Çünkü kendisi gibi erken, çok erken ve pek çok erken koşan arkadaşları ön sıralardaki mütad yerlerini işgal etmişlerdir.

Bu yarış; ne bir at yarışına benzer, ne de bir heyecanlı "Foks„ filmini seyir için gösterilen tehalüke.

Bu; ilme, irfana âşık gençliğin yarışıdır.

Bu yarışa; zengini de iştirak eder fakiri de.

Muvaffakiyet; sebata bağlıdır.

Çünkü yüksek tahsil yapmak; yani: Münevver olduğunu, icabında bir kâğıt parçasına söyletebilmek kudretine malik olmak, bugün bir haylı müşkül.

Ne kadar çok genç vardır ki: Bu sebata, maddi ve manevî imkânlar bulamadıkları için malik olamamışlar ve yüksek tahsillerini yarıda bırakmışlardır.

Bütün bir memleket gençliğinin yüksek tahsil sıralarına koşmasında hiçbir tehlike yoktur. Fakat koştuktan sonra yarı yoldan dönmek; işte tehlike!

Böyle bir tehlikeyi "Sümer bank„ duymuş bulunuyor. Ve beş senelik kalkınma planını tatbik ederken, yüksek tahsil yolunda yarıda dönmek tehlikesine maruz kalabileceh gençleri de kollarindan tutup kaldırıyor.

Sümerbank son altı ay zarfında banka ve fabrikalarına 80 lise mezunu aldı.

Kurslar açıyor. Bu gençleri istidatlarına göre yetiştirecek ve Avrupaya da gönderecek. Gençler, bankacı, fabrikacı, mutahassıs yetişecekler. Sümer Bank her sene alacağı lise mezunlarının adedini yükseltmekte devam edecek.

Sümer Bankın bu hareketi; diğer millî ihtisas müesseselerimiz için bir örnek olmalıdır.

Üniversitede yüksek tahsil yapamamak bedbahtlığına katlanan gençlerin enerjilerini millî müesseselerin ihtisas saflarına devretmek ve orada bu enerjileri bir yüksek tahsil kadar ve belki de daha fazla müsmir bir hale sokmak büyük, vatanî bir vazifedir. Bu vazifeyi duymak ve tatbik sahasına koymak ise elbette en büyük bahtiyarlıktır.

Abdurrahman Ş. Lâç

Günün Vodvilinden

Hakikati söyleyen mi yok, biz mi aldanıyoruz?

İnsanlara cebren, ve hattâ, Belediye lâboratuvarlarının raporları ile (yenmez) olan şeyler sucuk olarak yedirilebilir. İnsanlar cebren beygir tabutları gibi tramvaylarla naklolunabilir. Fakat insanlara cebren gazete ve kitap okutmak usulü henüz keşif olunamamıştır!

Balkanlarda yalnız yağlı kaşar yapıldığından fazlasile alâkadar olmıyanlar için ne mutlu. Fakat, muhterem arkadaş! orada Balkanlarda her biri dört beş milyonu geçmeyen milletler arasında yağlı kaşarlardan başka, gazete ve kitaplar da çıkıyor. Onların satış miktarları, en kaşarlanmış bir tabiimizin bile damağını şaklatacak bir yekûnda.. Yüzbinler ve yüzbinler!.. Birak Avrupayı, Balkan komşularımızın bile nüfus farkına bakılırsa, her birine nisbetle üç misli mahcubuz!..

Neden?..

Hakikati söyleyen mi yok? Biz mi aldanıyoruz?.

Türkiyede kâğıt sanayiine el koyulduğu zaman biz öyle sanmıştık: Dimağlarımızın günlük ekmeği olan gazeteler simit fiatına satılacak, kitaplar çay ziyafetlerindeki pastalar yerine geçecektir..

Kâğıt (basın) dediğimiz kültür işinin ruhudur.

Kâğıdı dünyanın öbür ucundan getirdikçe Türkiye gazeteleri elbette ki daima banknot üzerine basılmış olacaklardır.

Bütün dünyada en pahalı gazeteler, ona en çok mühtaç olan Türkiyede çıkmaktadır. Halbuki gerek gazete ve gerek kitap için kâğıdı kendi yurdumuzda çok ucuz bir fiyatla mal etmeliyiz. Bunun başka yolu yoktur: Okumayı, yani dimağların gıdasını, midelerin gıdasından daha ucuza indirmekten başka yol yoktur!

Düğün masrafı

İzmirde geçen yıl olan evlenme istatistikleri neşrolunuyor. Bu istatistiklerde garip bir şey de var.

Geçen yıl tam 27 çift evlenmiş: nikâh dairesine büyük bir neş'e ile gelip nikâh merasimi yapmışlar. Fakat sonra, yani nikâh şerbetlerinin ucuz alkolundan ayıldıktan sonra, evlenmekten vazgeçmişler? Bu halin hikmeti tethik olunmuş, evlenmekten niye vazgeçtikleri anlaşılmış:

Düğün masrafı tedarik edemedikleri için!

Demek taksitle evlenme usulüde icat etmeli!!

Yenmez (Et) in adı imiş!..

Belediye kimyahaneleri şehrimizde satılan pastırma, sucuk gibi şeylerin yüzde kırkının (yenmez) olduklarına dair rapor vermişti.

Dün bir gazetenin (ekonomi) haberlerinde hayretle gördük:

Meğer yalnız İstanbulda günde 500 kilo sucuk sarfiyatı varmış.

Demek belediyenin (yenmez) tabiri sucuklara ancak yüzde kırk karıştırılan hakikî ateş bahası (et) için imiş...

Biz de ölsek!..

Bir doktorumuz, (yüksek ateşli hastalıklar) dan bizi şu kış günlerinde üşümekten anası gevremiş olanları korkutacak bir lisanla bahsediyor. Yüksek ateşli hastalıklar bu kadar fena ise demek şu kalorferli lüks apartımanlar ölüm halinde!!

Kaynanalara hitabe!..

Muhterem ve ateşli genç hatibimiz Meliha Avni Sezen gazeteye verdiği bir beyanatlarında kaynanalara ateş püskürüyorlar:

Kaynana kelimesini lugatlardan silip atmalı mı! Diyorlar. Bütün kabahat gelinlerdedir:

Kaynanalarını idare edemiyorlar!

Şu halde, bütün gelinler kaynanalarını idare ediyorlar demektir:

Kaynanasına lâf yetiştiremeyip kapı dışarı atan gelinlerde, şu halde muhterem bayan hatibimiz gibi lûgatı olmayanlar!

Serdengeçti

Lisan muafiyet İmtihanları

Yabancı diller mektebi A - B - C kurları içinde iyi lisan bilen talebeleri bir imtihana davet edilecektir. Yazılı ve sözlü olarak yapılacak bu imtihanda muvaffak olan talebe kurunu atlamış olacak ve yükseldiği kurun bu yılkı imtihanını vermeğe mecbur olmamakla beraber yine eskisi gibi muntazam devam edecektir. İmtihanın on beş güne kadar yapılacağı tahmin ediliyor.

Rektör Cenevreye gitmiyor

Bugünlerde Cenevreye gitmesi mevzuubahis olan Üniversite rektörü Cemil Bilsel öğrendiğimize göre seyahatinden sarfınazar etmiştir.

SON HABERLER

ANKARA - MEMLEKET ve.. BÜTÜN DÜNYA'DAN..

Malaga önünde şiddetli muharebeler oluyor

Hükûmet kuvvetleri vaziyete hâkim ilk taarruzlar püskürtüldü

Barcelone 5 (A.A) — Malagadan bildirildiğine göre, bu mıntakanın bütün cephelerinde şiddetli muharebeler olmaktadır. Asiler büyük bir tazyik yapmakta iseler de hükûmetçiler şiddetli bir mukavemet göstermekte ve mevzilerini muhafaza eylemektedirler.

Malaga 5 (A. A.) — Resmî bir tebliğ Milis kuvvetlerinin, âsilerin Malaga cephesindeki taarruzlarına muvaffakiyetle mukavemet ettiklerini bildirmektedir.

Malaga 5 (A. A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

Hükûmet kuvvetleri âsileri Marbella civarına kadar geri püskürtmüşler ve âsiler bu suretle bir kaç kilometro gerilemişlerdir.

● ● ●

Köy kalkınma programları

Bolu 5 (A. A.) — Dün de parti salonunda Vali Salim Gündoğanın başkanlığında kaymakamlar kongresi açıldı. Kongreye umumî meclis üyeleri ve daire direktörleri iştirak etmişlerdir. Köylü, şehirli yüze yakın dinleyici de vardı. Kongrenin gayesi şimdiye kadar köy kanunu ile yapılan işler köy kanununun tatbikinde müşkilât görülen maddeleri izah eyliyecek köy kanununun tatbiki ve köylünün kalkınması için dahiliye vekâletinin direktifi dahilinde beş senelik programın ihzarıdır. Bugün kaymakamlar raporlarını okudular. Yarın münakaşalara başlanacaktır. Kongreye nahiye müdürleri de gelmişlerdir. Kongre bir hafta sürecektir.

● ● ●

Tehlike tekrar baş gösterdi

Nevyork 5 (A. A.) — Missisipi nehrinin suları tekrar yükselmeye başlamıştır. Bütün nehir boyunca bentler takviye edilmekte ve yükseltilmektedir. Bu iş için hakiki bir işçi ve gönülü ordusu çalışmaktadır.

● ● ●

Fransa yeni harp gemileri yaptırıyor

Londra 5 (A.A) — Daily telegraph gazetesine göre Pariste yeni bir deniz silâhları programı hazırlanmaktadır.

Bu programa göre otuz beşer bin tonilatoluk beş zırhlı yapılacaktır. Bunların ikisi inşa halindedir. Bundan başka on beşer bin tonluk iki tayyare gemisi, sekiz bin tonluk on kruvazör ve bir çok torpido ve denizaltı gemisi de yapılacaktır. Yeni inşaatın mecmu tonilatosu 273 bin tonilâtodur.

● ● ●

Leh-Fransız dostluğunun inkişafı

Paris 5 (A. A.) — B. Delbos, dün akşam Fransız - Leh Parlamento grubu tarafından Polonya sefiri B. Bukasiewicz'in şerefine verilen ziyafette bir nutuk söyleyerek azcümle demiştir ki:

Polonya ile Fransa arasındaki bugünkü tesanüt yalnız bu memleketlerin mütekabil emniyetinin esaslı bir unsuru değil ayni zamanda Avrupada umumî sulh ve sükûnetin temellerinden biridir.

● ● ●

Kanada Ve harp

Ottava 5 (A. A.) — Kanadanın müstakbel harplerin kâffesinde bitaraf kalmak lüzumundan bahis olan bir karar sureti, avam kamarası tarafından reye konulmaksızın reddedilmiştir.

Gümrük Kaçakçıları

Ankara 5 (A. A.) — Geçen bir hafta içinde Gümrük Muhafaza örgütü, 16 kaçakçı, 908 kilo gümrük kaçağı, 50 Türk lirası, 75 altun lira, 87 kin 103 defter sigara kâğıdı ile 13 kaçakçı hayvanı ele geçirilmişiir.

Radeki Blum kurtarmış

Varşova (Hususî) Radek, Fransa başvekili Leovn blum tarafından kurtarılmıştır. Leon Blum, Staline bizzat müracaatla Radekin affedilmesini istemiştir.

Buharin ile Rikofun yakın arkadaşı Ugianof tevkif edilmiştir. Hariciye komiseri Litvinofun refikası da nezaret altına alınmıştır. Madam Litvinof Singinlofun kızıdır. Milliyeti İngilizdir.

[AÇIK SÖZ — Bu haberi kaydı ihtiyatla karşılamak yerinde olur]

Ankarada İngiliz hava ateşesi

Londra 5 (A. A.) — İngilterenin Ankara hava ateşeliğine tayin olunan Elmhirst bugün Türkiyeye hareket etmiştir. Elmhirst İngilterenin Türkiye nezdine giden ilk hava ateşesidir.

Sovyet Rusya'da Değişiklikler

Moskova (Hususî) — Baltık donanması kumandanı Amiral Haler, umum deniz kuvvetleri kumandan muavinliğine, Amiral Sivkef Baltık donanması kumandanlığına, Amiral Duka Deniz Harp Akademisi Direktörlüğüne, Harbiye Nezareti Müsteşarı Amiral Orlof, umum deniz kuvvetleri kumandanlığına tayin alunmuşlardır.

Grevler Yüzünden..

Amerikada bahri inşaat bile durdu

Vaşington 5 (A. A.) — Hükûmet ile demir sanayibileği arasında çıkan ihtilâf yeni deniz inşaatı proğramını işgıl ettiği gibi, grevler dolayisiyle esasen gergin bir halde bulunan endustri vaziyetini daha vahim bir hale koymaktadır.

Walshhealey kannnu. hükûmet siparişleri alan fabrikalarda kırk saatlik hafta mesaisini mecburî kıldığından, bunu tatbik etmek istiyen sanayiciler hükûmet siparişlerine iştirak etmemektedirler.

Bahriye nezareti iki milyon 735 bin kiloluk bakırı münakasaya koymuş ve ancak şayanı kabul 885 kilo için teklifler almıştır. Ayni nezaret 25 milyon kiloluk çelik için ise şayanı kabul bir teklif almamıştır. Bahriye nezareti, istediği malzemeyi tedarik edemediği müddetçe otuz beşer bin tonluk iki zırhlının inşasına başlanamıyacaktır. Newhamshire tezgâhları tamamile muattal bir halde bulunmaktadır. Bahriye nezareti kırk saatlik hafta mesaisi kanununun çelik hususunda muvakkaten kaldırılmasını mesai nezaretinden istemiş ise de Miss Perkins buna taraftar gözükmemektedir. İşçi Lideri Eewis ise tamamile muarızdır.

Habeşistanda İtalyan - İngiliz iktisadî teşrik mesaisi

Roma 5 (A. A.) — Lavero Fascita gazetesinin bildirdiğine göre Şakî Afrikada bir nakliyat şirketi kurulması için hâlen İtalya ile İngiltere arasında müzakereler cereyan etmektedir. Kurulacak olan bu şirket İtalyan ve İngiliz sermayesi ile çalışacak ve Harrar ile İngilterenin Zeyla ve Berbera limanları arasında muntazam otobüs ve kamyon seferleri işletecektir. Bu suretle çok fazla mıktarda olan Adisababa Cibuti demir yolu nakliyatında mahsus bir tenezzül vücude getirilmiş olacaktır.

Gripten ölenler

Londra 5 (A.A.) — Geçen hafta İskoçya ve İrlanda'da gıripten 1326 kişi ölmüştür.

Hadiseler karşısında AÇIK SÖZ

Şanlı kervan yürüyor

Hatay muzafferiyetimizin bazı garplı kafalarına da son bir darbe indirdiği anlaşılıyor. Fransız Akademisinden Hanri Bordonun (Cihan harbinde mağlûp olmuş, Fransız kuvvetlerinin zaafınfından istifa de ederek Maraş ve Antebe hücum etmiş, hıristiyanları kesmiş bir Türkiyenin önünde mi eğileceğiz?) yaygaralarile ortaya atıhşı, mağlûp ettiğimiz zihniyetler arasında nasıl düşman zihniyetler de olduğunu açık bir surette gösteriyor.

Bir ilim ve irfan akademisinden ziyade, bir cehil ve taassup akademisine aza olması daha yakışık alan bu adam, Avrupanın ötesinde berisinde Türk husumetinin artakalmış son mostralarından biridir.

Vâkıa, bugün, realist zihniyetler ve beşerî prensiplerle yürüyen Avrupanın ortasında böyle kafaları kurunuvustanın yem torbası içinde bir takım sahte şövalyeler de var. Fakat bu şövalyeler, bugün ya entellektüel külhanbeyleri, veya yırminci asrın ehlisalip papaslarından başka bir şey değildirler.

Dünyanın ilerleme ve yükselişinde Türkün şerefli rolünü çok iyi anlamış olan hakikî Fransızlar, bu kabil caniyane edebiyatlara asla kulak asmadıkları gibi biz Türkler de bu kabil müstekreh şamatalara güler geçeriz. Sözümüz şudur:

Türkiyenin şanlı kervanı yürüyor!..

Bir genç kızın iki defa bedbahtlığı

Beyoğlunda 14 yaşında bir genç kızın namus cellâtları elinde uğradığı felâketten yüreği sızlamamış bir baba, bir vatandaş olabileceğini sanmıyoruz. İhtimal ki, bu hâdisenin bütün fecaatile ortaya çıkışı, kimbilir, böyle nice tuzaklar olabilmesinin önüne geçecek işareti de vermek gibi hayırlı bir neticeye varacaktır. Fakat gayet gariptir ki, başından bir genç kız için felâketlerin en büyüğünü geçirmiş olan bu zavallı kızcağızın bütün gazetelerde çıkan resimleri mütebessimdir. Sanki, bu bedbaht kız, bedbahtlığından bihabermiş gibi...

Daha kötüsü, bu bedbaht kızın, garip bir tali eseri olarak, iki defa bedbahtlığa uğramasıdır. Zira, üzerine bir de bütün memlekette teşhir edilmiş oldu.

Bu felâket, genç kızlarımız için müthiş bir ders teşkil etmelidir. Memleketin vicdanı ise, ancak bu namus canavarlarının şiddetle cezalandırılmalarile tatmin edilmiş olacaktır. İbret, felâketten daha büyük olmalıdır.

Açık Sözlü

Şehirden reportajlar

İstanbuldaki saat tamircilerinin niçin çoğaldığını hiç merak ettiniz mi?

Bir saatçı bunun bütün sırrını ifşa ediyor!

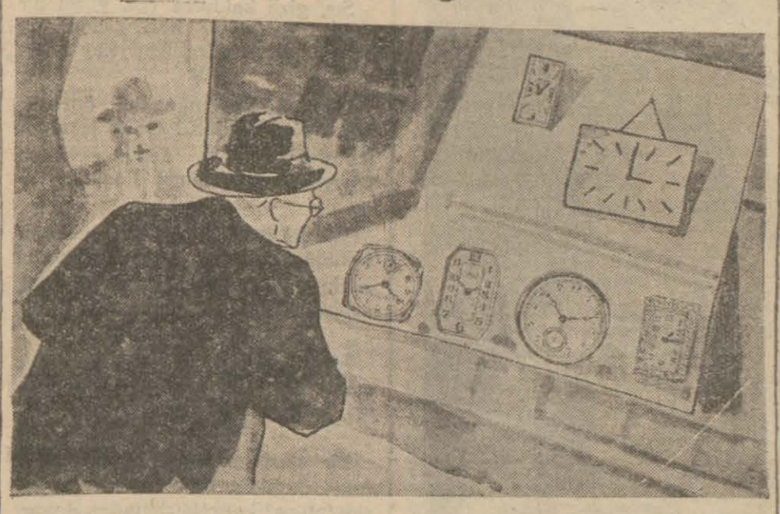

İstanbul'da saat ayarı, saat satımı, saat tamircisi ve saat markası içiçe giren birçok meçhulla bir muadele ve muammadır ki bunu ancak bu yazıyı okuduktan sanra sökebilirsiniz

Saatten canı yanmamış kim vardır?.. Bu yüzden vapur kaçırıp da iskele demirlerine yaslanarak ömründe ağzına yakıştıramadığı küfürleri savuran kaç biçareye, son tramvayı kaçırıp da Yüksek kaldırımı ıhlaya pıflaya çıkmak mecburiyetinde kalan kaç zavallıya, mahkemeye geç kalıp da davasını gıyabında kaybeden kaç felekzedeye, üç dakikayı geçirdiği için iki defa telefon ücretini bağrına pasan vurguna kim bilir kaç kere tesadüf etmişinizdir.

Bu kadara kalsa ne âlâ! İskelede, meydanda, vapurda, trende, dairede, bankada, Yenicamide, Karaköyde biribirile atbaşı beraber giden saate de hasret olduğumuzu bilirsiniz!

İş burada da değil. Adım başında bir saatçı ve saat tamircisi ve çeşit çeşit saatlerle dolu dükkânlar, mağazalar, müesseseler görüyorsunuz.

Benim merakım hep daima bir noktada toplanır. O da şudur:

— Ne kadar saat satılır ve bu saat tamircileri nasıl geçinirler?..

Bilmem siz de hiç bu noktayı merak ettiniz mi?..

İşte, şimdi size bu işin sırrını anlatacağım. Fakat evvelâ öğrenmeniz lâzımdır ki saat bir kadın şapkasından ziyade modaya bağlı bir nesnedir.

Çünkü şarkı çalan konsol saatleri, guguklu yatak odası saatleri, gözleri yanan veya fırıl fırıl dönen baykuşlu, kuşlu, aslanlı saatler, cepte her saat başında kalın, dakikalarda ince ince vuran dört kapaklı altın saatler, nal gibi şimendifer saatleri, çıngıraklı, zilli yuvarlak teneke saatler, elde ve vidalarla kurulan gümüş kakma saatler artık tarihe intikal etti.

Şimdi saatler, mobilye renklerine, karyola takımlarının boyalarına, yemek odalarının süslerine, çiçekli salonların boyuna bosuna bağlıdır.

İrili, ufaklı, kübik, zarif, ince, kendi kendine işler, haftalık, yıllık, camlı, camsız, malta taşlı, mini mini, koskocaman saatler, eskilerin pabuçlarını dama attı. Eğer böyle olmasaydı bu gibi saat dükkânlarının mukadderatı da Ankara caddesinde kurulmasile batması bir olan mecmuaların hayatına benzer yahut da tramvaylara atlanmaması, önlerinde durulmaması, köprünün sağından yürümek tedbir ve kararları gibi sönüp giderlerdi.

Saatler üzerine toptan iş yapan saatçı tacir diyor ki:

«— Zannetmeyiniz ki makineler eskir. Ben saatleri kadınlara benzeterim. Mazruf aynıdır, fakat zarf değişir. Baloya giden kadın bir saat önce evinde eteklikli ev bayanıdır. Saat de öyle, bugün çeşit çeşit gördüğünüz saatlerin makineleri aynı makinelerdir. Üzerinde en küçük bir tekâmül bile olmamıştır. Yalnız eski modellerin makineleri alınır, üstleri bir başka şeyde kullanılmıya bırakılır, buna yeni bir zarf geçirilir ve işte bu suretle pazara sürülür.

Elli kuruşa kıyıp da almadığınız bir saati bir cam tabak arkasına yapışmış olarak on liraya seve seve alırsınız. Fakat buna rağmen şu rakam sizi hayrete düşürecektir. İstanbulda, 100 asır kâfi gelecek stok saat vardır.»

Bugün saat piyasasına hakim olan fikir şudur:

«Zarif fakat dayanıksız.» Yani saat işindeki inkılâp fabrikalar lehine, halk aleyhinedir. Saatlerin - zerafeti nisbetinde - parasını artırıyoruz. En fazla hayretimi mucip olan şey, bugünlerde saat satışlarının artmasıdır.

Bilmem dikkat ettiniz mi, bir taraftan da tamirciler çoğalmıştır. Çünkü saatlerde aranan sağlamlık ve devamlılık değil zerafettir.

Bir çok fabrikalar işleri değiştirmiş veyahut eski şöhretini kaybetmiye razı olarak modaya uymuş ve bütün stok makinelerini tıkırtıkır satabilmek imkânlarını aramakla meşgul olmıya başlamışlardır. Bir yılda tahminen (15) bin saat satılmakta ve fakat buna mukabil bu yekûnun üç dört misli saat tamir olunmaktadır. Bu itibarla tamircilik, hemen bütün lüks saatçilerinin mağazalarına da el atmış oluyor».

Görüyorsunuz ki, çoğaldıkça nasıl kazandıklarını bir türlü düşünüp halledemediğiniz saat tamircileri böylece geçinip gimektedirler. Fakat saat ticaretine verem gibi tehlike salan büyük bir tehlike var. Saatçılar bu tehlike karşısında âciz kaldıklarını söylüyorlar:

— Bugünkü satış muvakkattır.

Diyorlar.

Saat ticaretine giren bu verem mikrobu ne imiş bilir misinz?

Elektrik.

Çünkü şimdi elektrik saatleri moda olmuş. Bugünkü makineleri elektriğe bağlamak hemen mümkün değl. Fakat, yarın belki bu da olacak.

Demek ki,artık elektrik yalnız evlerdeki umumî sarfiyat saatlerile değil bildiğimz bayağı saatlerile de can yakıyor.

Kömürü ateşe, insanı kömüre çeviren; tramvay yolunda dik tutan yolundan fırlatan, hanuman yakan, hanuman söndüren elektrik bu sefer de saatçilerin başına musallat oldu.

Biz elektriğin saatlerinden çok çektik. Bırakın biraz da saatçiler ondan çeksin. Elbette bir gün gelir, hepimiz sıraya girer, haklı haksız ödeşiriz.

İSTANBUL MUHABİRİ

HARİCİ KÜÇÜK HABERLER

ALMANLAR HENÜZ CEVAP VERMEDİLER

Londra, 5 (A.A.) — B. Neville Henderson'un Berlin İngiliz elçiliğine tayini, Alman Hükûmeti daha bu hususta muvafakat cevabı vermediği için, henüz resmen ilân edilmemiştir.

★ Meksiko, 5 (A.A.) — Dün bir askerî tayyare Meksiko civarında ateş alarak yere düşmüştür. Râkiplerinin ikisi de kömür haline gelmiştir. Bu, sene başından beri vukubulan üçüncü tayyare kazasıdır.

★ San Fransisko, 5 (A.A.) — 98 günden beri devam etmekte olan denizciler grevi sona ermiştir.

Dış Politika

Dançig ve Milletler Cemiyeti

Milletler Cemiyeti konseyinin son devresi, başka devre içtimaları kadar kısır olmadı: Hatay davamızı halletmeğe muvaffak olduğu gibi, konseyin demirbaş bir meselesini, Dançig işini de halletti. Dançig meselesi, Versailles sulhunun harp sonrası devrine bıraktığı karışık bir mirastır. Dançig harpten evvel, büyük ve ehemmiyetli bir Alman limanı idi. Harptan sonra şehir Almanya'dan ayrıldı. Fakat yüz yirmi sene haritadan silindikten sonra ihya edilen Lehistan'a verilmedi. Burada muhtar bir hükûmet kurudlu. Dış politikasının idaresi Lehistana bırakıldı. Milletler Cemiyeti de bir komiser vasıtasile Dançig anayasasının tatbikine nezaret etmek vazifesini üstüne aldı.

Versailles sulhunu takip eden seneler geçtikçe ve Avrupada siyasî vaziyet değiştikçe, Milletler Cemiyetinin üzerine aldığı bu vazife ve mesuliyet de bir takım istihaleler geçirdi. İlk zamanlarda Dançig'i Lehistana karşı korumak icap etti. Almanya kuvvetleştikten sonra da roller değişti. Bu defa Almanya'ya karşı Dançig'i müdafaa etmek lâzım geldi. Uzun seneler Dançig Lehistan ile Almanya arasındaki münasebetlerin mihverini teşkil etti.

Gariptir ki Milletler Cemiyetini geçen senedenberi meşgul eden safha, ne lehliyi almana, ne de almanı lehliye karşı korumak vazifesidir. Bazı Dançigli almanları, Dançigli başka almanlara karşı müdafaa etmek gibi bir teşebbüsten doğan ihtilâftır.

Nazi partisi, seçimi kazandıktan sonra, Hitler'in Almanya'da yaptığı inkılâbı Dançig'de tatbik etmeğe çalıştı. Yani Nazi'den başka siyasal partileri kaldırmaya ve bütün Dançig'i nazileştirmeğe teşebbüs etti. Milletler Cemiyeti komiseri Lesther, Nazi partisi tarafından takip edilen bu siyasetin Dançig anayasasiyle temin edilen hakları ihlâl ettiğini ileri sürdü. Bu yüzden Milletler Cemiyeti ile Dançig ayânının arası açıldı. Ayân, Almanyadan gördüğü teşvik ile Milletler Cemiyetini ve komiserini bir tarafa bırakarak bildiğini yapmaya başladı. Ve Milletler Cemiyetinin Dançig üzerindeki otoritesi filen inkıtaa uğradı.

Geçen içtimada görüşülen bu meseleyi tetkik etmek üzere üç azâlık bir komisyon teşkil edilmişti. Eden'in raportörü olduğu bu komisyon konseye teklifleri kabul ve tasdik ederek Dançig meselesini şimdilik bir halle bağlamıştır. Verilen karara göre, Dançig'in anayasası olduğu gibi kalıyor. Dançig ayânı anayasanın çerçevesi dışına çıkmamayı taahhüt ediyor. Fakat Milletler Cemiyeti komiseri de Dançig'in dahili işlerine karışmıyacaktır. Yani Dançig ile Milletler Cemiyeti arasındaki münasebetler hükmen değişmemekle beraber, filen cemiyetin Dançig işleri üzerindeki mürakabesi gevşemiştir. Dançig ayânının arkasındaki hakiki kuvvet Almanya olduğu için bu netice Almanya'nın zaferi telâkki edilebilir.

A. Ş. ESMER

Millî tahvillerimiz Yükseliyor

Montrö anlaşmasından sonra mahsûs bir surette yükselmeğe başlayan Merkez bankası hisse senetleri son günlerde 100 liraya fırlamıştır.

Dahilî istikraz tahvilleri de iyi fiyatlar üzerinden muamele görmektedir. Şimdiki halde, birinci Türk borcu tahvilleri 22, 95 ikinci Türk borcu tahvilleri 21, 60 Anadolu demiryolu 39,50. Anadolu demir yolu mümessil senedi 52 ve Anadolu demiryolu yüzde 60 tediyeli hisse senetleri de 24,30 üzerinden muamele görmektedirler.

Tiyatrocular Birliği kuruldu

Kızılay cemiyeti Taksim merkezinin himayesinde çalışmak üzere "Türk Tiyatro sanatkârları birliği„ namında bir artistler birliği vücuda getirilmiştir. Birlik yalnız tiyatro sahnesinde ıslahat yapmak üzere yüksek bir gaye ile teşekkül etmiştir.

Bu birliğe artistler, okuyucular, varyeteciler, canbaz ve sazendeler ile isimleri geçen mesleklerle alâkadarlar bilâ kaydü şart kaydolunacaklardır.

HİKAYE

777 odalı otel

Yazan: **Bedri Rahmi** Resimleri yapan: **Bedri Rahmi**

— 1 —

[Dünkü sayıan devam]

" Karşıki otelin penceresinde peyda olan kadın "

Birgün, mavi gözlerinde mavi güneşler gurup eden bir İngiliz dilberi kadar güzel bir gün kenarlarını portakal renkli geniş perdelerin yelpazelediği karşıki pencere Rubensin çizdiği kadınlardan daha kadın bir silueti çerçevelediği.

Ben yatağımın üzerinde uzanmıştım. Bu muhteşem ve esrarlı kadın silueti beni olduğum yerden sıçratmıştı. Fakat siluetin görünmesile kaybolması bir olmuştu. Bu olgun ve yarı çıplak kadının bir saniye bile sürmiyen görünüp kaybolması beni alt üst etmişti. Beni yatağımdan sıçratan hamle donup kalmış, ve öylece tam bir saat bu çıldırtıcı siluetin bir defa daha görünmesini beyhude yere beklemiştim.

O akşam yemekte bizim ahbap çavuşları hayretten hayrete düşürecek kadar şendim. Onlaar gezdiğim müzeleri, üzerinde fazla durduğum resimleri, hayatları çılgın maceralarla dolu bazı hizmetkârları benden beklemedikleri bir belâgatle anlatıyordum.

Serj ve Tibor benim neş'eme kahkaha yetiştirmek için yarışa girişmişlerdi. Yemeği çılgın bir neş'e içerisinde bitirdik. Onlara bir sürü şey anlatmıştım. Fakat bir saat evvelki siluetten bir tek kelime bile bahsetmeden.. Kendisinden bir tek kelime bahsettiğim takdirde o güzel hayaletin bi rdefa daha bir nur gibi karşıki pencereye inmiyeceğini düşünüyor ve onu bir sır gibi saklıyordum.

O gece otele hayli geç ve hayli dumanlı bir kafa ile döndük, yorgunluktan ve biraz fazla kaçırdığımız alkolün tesirinden bana takma imiş hissini veren ayaklarımı, ve boş bir caket kolu gibi sallanan kollarımı nasıl yatağımın üstüne attığımı hatırlamıyorum. Bu vaziyette ne kadar kaldığımı bilmiyorum. Yalnız bir aralık gözlerimi açtığım zaman ufak bir sayha ile ayni bu akşamki gibi yatağımdan fırladım, deminki yarı çıplak kadın, karşımda duruyordu, karşıki pencere yine bütün esrarile bu mükemmel kadını çerçeveliyordu.

Bizim otel ile 777 odalı otel arasında hemen hemen otuz kırk adım genişliğinde bir mesafe vardı. Fakat yemin ederim. O kadın birdenbire yatağımın başı ucunda peyda olsa karşı pencereden göründüğü kadar beni sarsamazdı.

Penceresinin yanı başındaki masanın üzerinde kırmızı bir abajur yanıyordu. Bu ışık çıplak fakat çırıl çıplak bir kadından bin kolun üstünden kayıyor ve müthiş bir kuvvetle kabaran bir göğüs üzerinde kayboluyordu.

Saatime baktım sabahın üçüne geliyordu. Karşıdaki kadın bu sefer bir sır gibi kaybolmadan bir sütun hareketsizliğile pencerenin önünde duruyordu.

Aklım odamın elektriğini söndürmek ve karanlıkta onu daha doya doya seyretmek geldi. Düğmeyi çevirdim. Karanlıkta kalır kalmaz onun penceresini daha aydınlık ve daha bana yakın buldum.Fakat daha ben elktriği kapayalı bir saniye geçmemişti ki, karşıdaki kadın doğruldu ve gayet sakin bir hareketle abajurunu söndürücü, sokaktan gelen zayıf bir ışık içerisinde onu yine pencerenin önünde gördüm.

Elektriğimi yaktım.

O da abajurunu yaktı.

Sevincimden ne yapacağımı şaşırmış ve ona bir avuç dolusu öpücük göndermiştim. Ondan bana iki avuç dolusu geldi!

Bedri Rahmi

(Devamı var)

FİKİRLER

Komprime

At asîl ve civanmerttir.Fil ikbaliperesttir. Köpek dostların en sadığıdır. Deve hayal düşkünüdür. Yalnız katır ev kadınına, meşru eşe benzer.

★

Bazı kadınlarla bir çok siyasî rical vardır ki, on kişi kadar söz söyleye bildikleri halde bir kişi kadar düşünemezler.

★

Sır, gizli kaldıkca çok güzel bir şeydir. Fakat bir kere malûm oldu mu bütün güzelliğini kaybeder.

★

Hayvan korktuğundan öğrenir, insan sevdiğinden... Onun için talebesini korkutan değil, sevdiren en iyi, en mükemmel hocadır.

★

Hiddet aczin ve zavallılığın sembolüdür. Onun için köpeklerin saldırışına uğrayan insanlara değil, saldıran köpeklere acırım.

★

İyi görmek ve ata âtibin olmak emniyetin babasıdır: Evvelâ basiret, sonra emniyet...

★

Bir ulusta monarşiyi yaratan hükûmet değildir. İstibdat, bizzat ulusun içtimaî kudretsizliğinden doğar. Tarih de, bunun birçok nümuneleri vardır. Ve en yakın misal, Abdülhamidin otuz üç yıl devam eden mutlakıyet devridir.

★

Salâh, silâhın yapamadığını yapar.

Münir Süleyman Çapan

ARADA SIRADA

Yeni fakülteye dair

İktisadî kalkınma
İktisadî başarma
İktisadî bünye

Ve bütün bunları başaracak olan yol iktisat mı?

İşte son senelerde memleketin en büyük ihtiyaçları.

İktisadî kalkınmayı yapıyoruz.

İktisadî başarma ile uğraşıyoruz

İktisadî bünyemiz kuvvetleniyor.

Fakat memleketin iktisatcıya olan ihtiyacını temin edecek yüksek bir müessese düne kadar yoktu. Vardı. Fakat tam manasile değil. Bugün böyle bir müesseseye kavuşmuş bulunuyoruz: İktisat fakültesi açıldı.

İktisat fakültesi, yeni dekanı, yeni profesörleri, yeni talebesi ve yeni hızı ile memlekette büyük ve çok ehemmiyetli bir yola girmiş bulunuyor.

Üç sene sonra taptaze yeni ve genç iktisatçılara kavuşacağız.

Yeni iktisat fakültesinin yeni Dekanı, yeni hocaları ve yeni talebeleri;

İktısadî kalkınma,
İktisadî başarma
İktisadî bünye
Sizi bekliyor.
Sizden muvaffakıyet bekliyoruz.

Sedat Veysi

TİYATRO

Bahar temizliği..

Fredrick Lonsdale yazmış, Türkçesi Avni Givdanın ilânlarda komedi diye ilân ediliyor amma eserin havası komediden çok drama benziyor. Vâkıa bir iki derecei harareti düşük espiri, komik ve dejenere tipler yok değil, oyunun içinde:

Fakat bana öyle geliyor ki Fredrick Lonsdale denen adamcağız bu piyesini yazarken her halde ne yazacağını bilmiyordu. Hattâ mevzuu bile tasarlamış değildi. Kalemini elinc almış evvelâ komedi yazmak kararile başlamış işe. Sonra haleti ruhiyesi değişmiş. Romantik eşmiş, hislerine mağlûp olmuş eser bir dram, bir piyes hüviyetine bürünmüş. Sonra tekrardan yahu ben komedi yazıyordum. Nasıl olur bu iş diye tekrar kalemini komedi hokkasına batırmağa başlamış. Eserde fikir yok. Felsefe yok. Teknik yok. Hattâ bu komediyi yazan zatın espri yapmak istidadı dahi namevcut. Tercümeye gelince haydi bir az insaflı olalım da berbat demiyelim: Sakat..

Mevzuunu şöyle bir derleyip toparlayalım:

Kadın yeni dostlar peyda etmiştir. Bunlar sosyetenin kalburundan süzülmüş bir takım sonradan görme, züppe ve dejenere tipler.. Mahiyetleri iğrenç. Fakat hayatları hareketli. Kadın yeknesak hayattan bıkmıştır. Kocasile dümdüz ve heyecansız yaşıyorlar. Mahiyetlerini bilmiyor, dostlarının ama hayatlarındaki hareket hoşuna gidiyor. Ve bunlardan çapkın biriyle de sevişmeğe başlamıştır. Erkek karısının bir uçurum kenarına doğru gittiğini görüyor. Onu kurtarmak için çok çalışıyor. Fakat kadın kocasından çok yeni dostlarına bağlıdır. Hatta kocasının bir Paris seyahati teklifini reddediyor.

Kadının yeni dostlarına ziyafet verdiği bir akşam koca yanında bir sokak kadınıyle eve geliyor. Kârsızdan kârı satın al dedikleri gibi, bir orospu felsefesile karısını doğru yola çekmek istiyor. Yeni dostlar ve karısı bu hakareti hazmedemiyorlar. Kadın âşıkını tercih ediyor. Fakat çapkın delikanlı sırf bir eğlence addettiği bu sevgi oyununun başına belâ olduğunu öğrenince tereyağdan kıl çeker gibi işin içinden sıyrılıyor. Ve karı koca tekrar buluşuyorlar. Onlar ermiş muradına.

Mevzu üzeainde fazla duracak değilim. Muharririn insana mutedil gelen bir felsefesi yok. Hatta son perdede kahramanlarından iğrendiriyor. Hele kocanın mezhebinin genişliğine şaşıyoruz. Sahneye konuş güzel.

Yalnız çok mizansen hataları var. Telefonla konuşurken bazı eşhas santraldan numara istiyor. Bazısıda hikmetihuda açar açmaz telefonu aradığını karşısında buluyor.

Meselâ son perdede Talât telefonu açar açmaz kocanın bulunduğu klübü buluverdi. Bilmiyorum, Londrada telefonların böyle marifetleri varsa diyeceğim yok.

Hüseyin Kemal fevkalâde oynadı. Ayak takımı arasında piyesinden sora onda fevkalâde bir değişme var. Evvelâburnundan konuşmak adetini biraktı. Bu ona evvela müstakil bir sanatkâr olmak kazancını temin etti. Saniyen şimdi sahneye çok hâkim oynuyor. Jestleri mimikleri çok hesaplı.

Neyire Hüseyin Kemalle çok iyi anlaştı. Yalnız yorgun oynuyordu. Rolünü benimsememişti. Her zaman görmeğe alıştığımız san'atinin müsamahası içinde muvaffak oldu diyebiliriz.

Talât lâubali ve manasızdı. Duruşları, konuşuşu, teza hürleri hiçte sahneye emek vermiş bir san'atkâra yakışacak kadar kuvvetli değildi.

Sami dejenere bir züppeyi fena oynamadı. Mahmut (Milyon Avcılarındaki) aptal kâtip rolünü yaşatıyordu. Cahide, Sait, zararsızdılar.

Temenni edelim ki (Kral Lir) bu program dolduruma kabilinden eserin manasızlığı silsin!..

Nusret Safa Coşkun

Açık Söz'ün Roman Tefrikası: 11

ZEKERİYYA SOFRASI

Yazan: **AKA GÜNDÜZ**

—Ben, ded. Yarın on bire kadar evdeyim. Bir yere çıkmıyacağım. On bir buçukta müdürünüzü ziyaret edeceğim. İsteresniz yarın o saatte geliniz beraber gideriz. Şoför sizi gideceğiniz yere götürsün.

Genç gazeteci (parlak bir uyku) nun ne demek olduğunu ömründe ilk defa öğrenmişti. Sabaha kadar bin bir güzel rüya gördü. Bu harikulâde vakanın neşrine müsaade edildiği gün en mükemmel, en sansasyonel, en doğru havadisi (Tan) verecekti. Çünkü başka gazetelerin hiç biri vak'ayı bilmiyordu. Gerçi kendisi de henüz birşey bilmiyordu amma bir ip ucu yakalamıştı. Onu çözecek, işleyecek ve... (Cumhuriyet) kaç para eder?

Akşamın, Son Postanın adı mı okunur? Tan en az elli bin satıp Türkiye rekorunu kıracak. Bu işin yaratıcısı da kendisi olacak. Sabaha karşı gördüğü şu rüya en güzeli idi: Tan matbaasında hususî bir çalışma ve konuşma odası vardı. Sarı fakfon düğmeli yakası sırmalı, koyu yeşil elbiseli bir odacı hizmet ediyordu. Biri sapsarı saçlı ve kapkara gözlü.. Diğeri kapkara saçlı masmavi gözlü iki daktilosu ne emir verecek? diye gözlerinin içine bakıyorlardı. Kendi malı, hususî bir 936 modeli limuzin kapıda duruyor. İş bankasından telefon ediyorlar:

— Hesabı carinize ait blânçoyu takdim ediyoruz, lütfen bir gözden geçiriniz efendim.

Bank Otomandan telefon ediyorlar:

— Ankarada Bilâl Akbadan namınıza gönderilmiş altı bin liralık bir havale var, lütfen aldırınız efendim.

Gazetenin birinci patronu Ahmet Emin Yalman, tık tık! kapıyı vurmadan odasına giremiyor.

İkinci patron M. Zekeriya üst kattan tezkere yazıp mülâkat rica ediyor.

Üçüncü patron Lütfi ancak merdiven başında divan durup iltifata mazhar oluyor.

Çünkü (Zekeriyya sofrası cinayeti) eseri ile hem gazetesine hem kendisine büyük bir servet ve şöhret temin eden Mecdi Sadrettin şimdi de (Kedinin sirke içişi ve Ethem İzzetin gazete çıkarışı) adında büyük ve meraklı bir reportaj hazırlamaktadır.

Odanın kapısı vurulunca gözlerini açtı ve birdenbire tekrar kapadı. Heyhat! Bu rüya uçup gitmişti. Yatağından fırladı ve mırıldandı:

— Realist ol yavrum, işine bak işine! Saat on buçuktu. Herkes işinde. Tam zamanı. Hizmetçi kızı çağırdı. Bir takım talimat verdi. Ve ağzı söze yatkın kız telefonda bir numara açtı:

— Allo! Allo! Bayan (A), siz misiniz hanım efendi.

— Evet benim.

— Nasılsınız efendim? Ben pek fenayım.

— Siz kimsiniz?

— B.

— Sesinizden tanıyamadım da.

— Hâlâ heyecan içindeyim. Nefesim daralıyor. Nedir bu başımıza gelen.

— Sorma hanım efendiciğim. Ayaklarım kırılsaydı da gitmeseydim. Fakat insan bu. Merak ettim. Bir Zekeriyya sofrası modasıdır almış yürümüş, göreyim dedim.

— Ben de öyle. Hep bayan Birsin'in hatırı için gitmedik mi ya? Skandaldan korkuyorum. Suçsuz taksirsiz dile düşeceğiz.

— Sağ kalan yok mu?

— Bilmem ki ben o bayan Cansever denilen kadının vurulduğunu görmedim. Yalnız yanımda duran simsiyah zenci herifin öldüğünü...

— Ne idi onun adı?

— Bilmem. Ras Fidan mı Feddan mı ne?

— O da nereden çıktı?

— Birsin geçen yaz Canseveri tanımış, Canseverin adamı imiş. Bildiğim bu kadar.

— Sana birşey olmadı ya.

— Olmuştan beter oldu. Hele o frenk bozması Ahmet Müslimin cansız bir kalıp gibi yuvarlanışı...

— Ben bayılmışım. Başka bir şey oldu mu?

— Gördüm, biliyorum. Hayır üçünden başka ölen yaralanan yok galiba. Birsin de bayıldı. Ben öldü sanmıştım.

Mecdi hepsini küçük defterine not etti. Bir perde daha açılmıştı. Şimdi Birsine telefon ettirdi:

Allo! Allo! Bayan Birsin!

— Hanımefendi biraz rahatsız. Ben hizmetçi Düriyeyim.

— Düriye hanım sen misin? Ben Bayan C. akşamki felâketimize ne dersin?

— Sormayın hanımefendiciğim, sormayın. Bizim hanımefendi de ikide birde baygınlık geçiriyor. Geceki doktorlardan biri yanında kalkaldı.

— Katil tutuldu mu?

— Hayır. Şaşılacak şey. Aşcıbaşı ile uşağı da götürdüler.

(Devamı var)

Açık Söz'ün romanı: 11

PINAR BAŞINDA ÖLEN KIZ

Yazan: **İskender Fahrettin**

— Sen ne yaparsın köyde?

— Mahalle kahvesinde akşamlara kadar oyun oynar, dedikodu yapar, pinekler dururum.

— Her gün akşama kadar bunca lâfı nereden bulup söylersiniz?

— Hakkın var! Buna şimdi ben de şaşıyorum...

Dağa tırmanmağa başladılar:

— Yaylâya neden inmiyorsun?

— Ben keçi çobanıyım. Keçiler dağda otlarlar.. Ben yaylâdan hoşlanmam.

— Dağlar daha ıssız değil mi?

— Islı olup da ne olacak! ben küçükten beri insanlardan kaçarım. Başım o kadar dinç, içim o kadar rahat ki.. Dağa çıkınca bütün dertlerimi unuturum. Zaten dertsiz yaşayan bir adamım ben. Ne başım ağrır.. ne beynim uğuldar. Akşam üstü sürüyü ağıla götürüp yuvama dönerim. Sen nereye gidiyorsun böyle?

— Ben de senin gibi olmak.. Senin gibi yaşamak hevesine düştüm. Fakat, ne sürüm var, ne de param..

— Haydi gel benimle öyle ise. Dağda paraya lüzum yok. Sürüye beraber bakarız..

... ...

— 8 —

Tren Haydarpaşaya yaklaştıkça Zeynebin neş'esi artıyordu.

Cevat o gece sabaha kadar uyumamıştı.

Selma hanım, Cevadın sevincini gördükçe:

— Ben de seviniyorum doğrusu.

Diyerek Cevadı tebrik ediyordu.

Zeynep te o gece adam akıllı uyuyamamıştı.

İstanbula gidiyordu..

Zeynep İstanbulda ne yapacaktı?

Gerçi Cevat bey ona:

— İstanbula gider gitmez seninle evleneceğim!

Demişti amma.. Zeynebin içinde bir şüphe vardı:

— Ya evlenmezse?..

Zeynep o zaman ne yapacaktı?

Zeynep bunları Analar köyünde neden düşünmemişti?

Zeynebin kafasını kemirmeğe başlıyan bu şüphenin, sebebi vardı: Cevat o gece Selmaya garip bir göz işareti vermişti.

Bu işaretin manası ne idi?

Tren yıldırım süratile İstanbula doğru ilerlerken, Zeynep dalgın, müteredditt.. düşünüyordu.

Bir aralık Ömeri hatırladı.

Onun Ayşe ile oynaştığını keşke görmeseydi.. Ondan belki de bu kadar nefret etmiyecekti.

— Oh.. diyordu, artık (Analar köyü) Ayşeye kaldı.

Tren birdenbire durdu.

Zeynep yarı korku, yarı tereddüt içinde sendeledi..

Selma hanıma sordu:

— Niçin durdu kara vapuru, hanımcığım?

Selma hanım güldü:

— Pendiğe geldik, yavrum! Bazan tren hızını alamaz da böyle birdenbire durur.

Cevat:

— Tıpkı benim gibi, dedi. Ben de bir trene benzerim. Koşar koşar da birdenbire zınk diye dururum.

Zeynep ikisinin de yüzüne baktı.. Ve mânalı bir gülüşle dudağını büktü. İstasyonda büyük bir kalabalık vardı.

Yemişçiler.. gazeteciler ortalığı çınlatıyordu.

Zeynebin gözünde gittikçe büyüyen ve muammalaşan Cevat acaba neden kendini trene benzetmişti?

Zeynep bunu düşünürken, lokomotifin gürültülü sesi işitildi.

Tren Pendikte beş dakika bile durmadan kalkmıştı.

Zeynep:

— Burası İstanbul mu?

Diye sordu. Selma hanım:

— Hayır, dedi, İstanbul değil amma, İstanbulun bir sayfiyesidir.

— Demek geldik artık İstanbula?

— Bir saat sonra Haydarpaşadayız...

— Haydarpaşa babanız mı sizin?

Gülüştüler..

Zeynep İstanbulu hiç tanımıyordu.

Selma hanım:

— Orası son istasyondur, yavrum! Haydarpaşaya varınca İstanbula geldik demektir.

Dedi.

— 9 —

Şişlide Fındıkçı sokağında büyük bir apartımanın üçüncü katındayız...

Selma hanım banyodan yeni çıkmıştı.

Saçlarını kuruladı.. Ve yüksek sesle hizmetçiye seslendi:

— Marika.. Marika..

Yirmi beş yaşlarında güzelce bir rum kızı koşarak salona girdi:

— Ne var, hanımcığım? kahvenizi pişiriyordum!

— Haydi çabuk getir.. Ağzım köpürdü. Sabahtan beri mideme bir damla sıcak su inmedi.

Marika tekrar dışarıya çıktı.. Hanımın kahvesini pişirip getirdi.

— Başka bir emriniz var mı?

— Hiç bir emrim yok. Hele otur şuraya biraz. Konuşalım seninle azıcık!

Marika orta masasının etrafında duran sandalyelerden birine ilişti.

Selma hanım kahvesini soğutmadan dudaklarına götürdü ve höpürdeterek içti:

— Bizi bir aydanberi arayan soran oldu mu?

— Bütün dostlarınıza seyahate çıktığınızı söylemiştiniz, hanımcığım! Her zaman görüştüğünüz ahbaplarınızdan hiç kimse aramadı. Beni sokakta gördükçe hanım ne zaman gelecek diye sorarlardı.

— Başka?..

— Karnik üsta da uğradı... Temiz bir mal getirmiş. (Hanım evde yok.. bir ay sonra gel!) dedim. Dinlemedi. Size bir paket bıraktı.

(Devamı var)

MEMLEKET POSTASI

Alsancak'ta yeni liman yapılmasından vazgeçildi

Buna mukabil bazı yeni tedbirler alınması için tedkikat yapılıyor

İzmir (Hususî Muhabirimizden) — Alsancaktan Bayraklıya kadar bir liman inşası için İktisad Vekâletinin mütahassısları tarafından evvelce tetkikat yapılmışdı. Yapılan tetkikat sonunda limanın çok fazla masrafı meüddi olacağı anlaşılması üzerine bu düşünceden sarfı nazar edilmiştir. Yalnız şimdiki limanın genişletilmesi ve vapurlardan mal çıkarıp almak işlerinin kolaylandırılması etrafında çareler aranmış ve bulunmuştur.

Bulunan çare de şudur:

Devlet Demiryollarına ait Alsancaktaki iskele gibi bir beton iskele yapılmasıdır.

Devlet Demiryollarına ait olan ve deniz üzerinde bir kilometre uzanan bu iskeleye muvazi olarak yapılması düşünülen bu iskeleden bütün ecnebi vapurları yük alıp verebileceklerdir.

Muhabir mektupları:

Şiledeki plâj yazın çok rağbet görüyor

Evvelce kömürcülük yapan Şile şimdi, fındıkçılık ile uğraşıyor

Avrupa plâjlarındaki göz kamaştıran manzara

Şile, (Hususî muhabirimizden) — Şile her sahada pek geri kalmış, şimdiye kadar hiç bakılmamış bir kaza merkezidir. Bin bir ihtiyacı olan bu şirin kazaya yeni tayin edilen kaymakam İhsan Sakızlı, kaza ve köylerinde önemli ve süratli teşebbüslere girişmiş iyi işler başarmak arifesindedir.

Orman kanunu müzakeresi ötetenberi kömürcülüğü bir vasıtai maişet bilen, kendilerine san'at ittihaz eden köylüler bu yorucu, üzücü sanatı bırakarak rençberliğe başlıyacaklarından memnundurlar. Kömür âmillerini istismar eden mahdut kimselerdir. Üsküdara 76 kilomere mesafede bulunan Karadeniz kıyısında, boğaza beş on mil mesafedeki Şile maalesef yeni kaymakamın tayinine kadar pek ihmal edilmiş bir halde imiş. Tecrübeli, hakikî bir memleketçi ruhu taşıyan kaymakam İhsan Sakızlı noksanları marazı mutahassıs doktor gözüyle görerek teşhis ederek işe başlamış memleketin candamarı, yolların tamir, köprülerin islâhını, köy kanununun verdiği selâhiyet dairesinde köy noksanlarını ikmal, okuma odaları açılmasına köylülerimizin fikirlerinin inkişafına ait her ileri gitme hareketlerini temin etmiştir.

Üsküdardan otobüsle iki buçuk saatte gidilen, 70 kilometrelik şose yolunun Beykoz kazasının Ömerli nahiyesi hududu mıntakasına kadar olan kısmı ki 37 kilometrelik kısmı çok bozuktur.

Vesaiti nakliye güçlükle gidebiliyor, küçük bir alâka bu kısmın da çabucak büsbütün bozulmasına, devlete fazla masraf kapısı açılmasına mani olur ümidindeyim.

Şile 87 köy 43 muhtarlık aşağı yukarı 16000 küsur nufusu olmasına nazaran bir eczahane yoktur. Kaza merkezi 500 hane 3000 ne yakın halkı olan bu memleket ahalisinin eczahane bulunmamasından çok sıkıntısı vardır.

Şilede muazzam bir parti binasına başlanmış hemen hemen inşaatı bitmek üezeredir, mevcut elektrik cereyanile memleketin lâyıkile tenvir edilmemesi sebebile islâhına tevessül edilmiştir.

Şile plâjları altın kum, Kilyos plajlarından geçen seneler çok rağbet bulmuş İstanbul civarı köy ve sayfiyelerden yaz mevsiminde, hayli kalabalık halk gelmiştir. Bu sene için banyo yapacak kimselerin geleceği tahmin edilmekte olduğundan şimdiden güzel gazinolar yapılması için çalışmalar başlamıştır.

Manzarası, tabiî güzelliği olan Şilenin yakın bir zamanda ileri gideceği, mamurlaşacağı ümit edilmektedir.

Kömür âmilleri, kanun çıktıktan sonra arazisi pek mümbit ve fındık, mısır yetiştirmeye müsait olan bu sahada hububat ta yetişebileceğinden naşi eski işlerini terk edeceklerinden müteessir değillerdir.

İzmit Halkevi çalışmaları

İzmit, (Hususi muhabirimizden) — İzmit Halkevi çalışma işine yeni bir hız vermiştir. Her on beş günde bir konser ve müsamere verilecek, Kadınlar için dikiş, nakış ve pasta yapmak için kurslar açılacaktır.

Sporcular ve gençlerle güzel ve yakın bir alâka tesis edilmiştir. İdman için kapalı salon yapılacaktır.

Bu sene kışın şiddetli olması dolayısile de 470 fakir ve yoksul aileye kömür tevzi edilmiştir.

İzmitte spor

İzmit, (Hususî muhabirimizden) İzmitte spor pek durgun bir manzara arzetmekle beraber, bilhassa atletler hiç te boş durmamaktadırlar.

Hergün muntazaman eğzeresiz yapan bu gençlerin Türkiyede tertip edilecek atletizm müsabaklarına iştirak etmiyecekleri de teessürle haber alınmıştır.

Çalışan ve Türkiyede mevcut atletler arasında çok iyi dereceler alan gençlerin şevklerini kırmamak en doğru bir hareket olacaktır.

Yozgatta çocuk balosu

Yozgat, (Hususî muhabirimizden) — C. H. Partisi binası altındaki çocuk yuvası müstakil bir binaya nakledilmiş ve boşalan yerin tamirine başlanmıştır. Burası güzel bir salon halini alacaktır.

Bir çocuk Yanarak Öldü

Orhangaziden gazetemize bildiriliyor:

Orhangaziye bağlı Yüregil köyünde üç yaşında bir çocuk dikkatsizlik yüzünden yandı ve öldü.

Vak'a şudur:

Yüregil köyünden Riza oğlu küçük Mehmedin annesi evlerinin karşısındaki çeşmeden su almağa giderek üç yaşındaki Mehmedi yanar sobanın başında bırakıyor. Çocuk orada oynarken yerde bir bez parçası buluyor. Ve o bezi sobadan yakıyor. Yanan bez çocuğun eteğine düşüyor. Ve küçük Mehmedin elbiseleri yanmağa başlıyor. Elbise yanıyor. Çocuğun vücudüne sirayet ediyor ve çocuk çıra gibi yanmağa başlıyor. Bu sırada annesi yetişiyor. Çocuğu yanarken görünce, kovadaki su ile söndürmeğe çalışıyor. Fakat, çocuk aldığı yanık yaralarının tes'rile doktora götürülürken annesinin kucağında ölmüştür.

Bitliste Su işi Halledilyor

Bitlis, (Hususî muhabirimizden) —Birçok maden sularını sinesinde taşıyan Bitlis zengin bir program ile pek yakında olgun bir Cumhuriyet şehri olacaktır. Bitlisin değerli valisi, ve çalışkan belediye reisi Bitlisin imar ve ihyası için el ele vererek çalışmaktadırlar.

Büyük General Kâzım Dirik'imız, vaktile burada bulunduğu zaman bir çok eserler vücude getirmişti. Bu eserlerin başında bir çok suların ıslâhı işi vardır.

General Kâzım Dirik'in Bitlisten ayrılması üzerine sular bakımsız bir hale gelmiş ve bugün istifade edilemiyecek bir ihmale kurban olmuştur.

Valimizin bu mesele etrafında incelemeler yaparak her tarafta şöhret kazanan su işlerile alâkadar olmasını bekleriz.

SİNEMALAR

BEYOĞLU

SARAY	: Balalaika
TÜRK	: Dokuzuncu senfoni ve Bekâr evliler
MELEK	: Canlı filim ve kadın isteyince
İPEK	: Canlı filim
SAKARYA	: Kermes eğlenceleri ve Alçaklık
YILDIZ	: Moskova-Şanghay
SÜMER	: Sözde kızlar
ALKAZAR	: Kızıl çayır ve Hücum Taburu
TAN	: Tatlı belâ ve Venedik şarkısı
ŞIK	: Kadınları severim
ŞARK	: Brodvay melodi ve Hava kahramanları
ASRÎ	: Aşk bandosu ve Singapur korsanları
ASTORYA	: Ali Baba ve vahşî koşu
CUMHURİYET	: Korsanlar definesi ve Meçhul kuvvet

İSTANBUL

MİLLÎ	: Çapkın genç ve Kızıl çayır
HİLAL	: Kaptan Blud ve Öldüren gözler
AZAK	: Mavi valslar ve Dans korsanları Kukaraça
ALEMDAR	: Öldren gözüler ve Kaptan Blud
KEMALBEY	: Bağdat yolu ve elmas hırsızları

BAKIRKÖY

MİLTİYADİ	: Gizli pençe

KADIKÖY

HALE	: Yeşil domino

ÜSKÜDAR

HALE	: P. Zati Sungur

Açlık rejimi fena

Kadınların Zayıflaması İçin yeni usul

Güzelliği temin eden, yağ ve göbek yapmıyan bir usul

Kadınlar, fazla şişmanlıklarını, yiyip içmekten, rahat etmekten zannetmemelidirler. Semizliğe 2 mühim sebep vardır: Birincisi, kanın cereyanındaki anormallik, ikincisi, ay başı âdetindeki intizamsızlıktır.? Birçok kadınlar arzu etmedikleri halde, fazla semizliyerek çirkinleşmektedirler. Buna mani olmağa çalışan kadınlar, açlık pehriz ile zayıflayarak eski güzelliklerine kavuşmağa çalışmakta iseler de aç durmak ve mecburî pehrize tabi olmak, vücutta tahribat yaptığı için, bir çok doktorlar tarafından muzur telâkki edilmektedir. Viyanada tıp profesörü doktor Yüliyüs Bauer ile doçent doktor Dotner fazla şişmanlamış ve çirkinleşmiş 20-30 kadını rontken şuaı ile zayıflatmışlar ve umumî bir konferans esnasında güzelleşen kadınları dinleyicilere göstermişlerdir. Yeni zayıflama usulünde, şişman kadını perhiz ve açlığa tabi tutmak mecburiyeti yoktur. Rontken şuaı kadın böbrekleri üzerinde şifalı tesirini yapınca, çok az bir zamanda kadın istediği mikdarda, 10-20-30 kiloya kadar zayıflayabilmekte ve güzelleşmektedir.

Kadın zayıf değil, fakat balık etinde olursa daha iyi değil mi?

800 milyon dolarlık yeni bir kanal yapılıyor

Amerikalıların Panama kanalı denizlerdeki seyrü sefere kâfi gelmediği için, yeni bir kanal daha yapılmasına Amerikalılar başlamışlardır. Askerî ihtiyacat ta bu kanalın inşasının icap ettirmiştir. Yeni kanal Nekaragua arazisinden geçecektir. 277 kilometre uzunluğunda kazılacak olan yeni kanal, San-Huan nehri mensabından başlıyarak Nikaraguanın büyük gölünün geniş bir yerinden geçecek Salinas ve Fonseka körfezleri arasında büyük denizlere varacaktır. Kanal, 800 milyon dolara mal olacaktır.

Kanadadaki (beşiz) çocuklar

Kanadanın küçük Kalender kasabasında, bir batında beş çocuk doğuran kadın ile, beşizler, sihhatleri tam bir halde büyümektedirler. Beşi de kız olan bebekleri görmek maksadile Amerikanın muhtelif yerlerinden gelen meraklıların sayısı üç yüz elli bini bulmuştur. Yüz elli bin kişi de hariçten gelmiştir. Bu suretle beşizler bir küçük kasabacığa bir varidat menbaı gibi saadet getirmişlerdir. Kasabaya gelen misafirlerle seyyahları barındırmak üzere on tane yeni otel inşa olunmuştur. Alış veriş alabildiğine çoğalmış ve burasının ahalisi zenginleşmeğe başlamışlardır.

Dikiş makinesi gibi yazı makineleri

Viyanada ayakla yazı yazan bir makine yapılmıştır. Bu makinede ayaklı dikiş makinelerinde olduğu gibi çalışılacak, dikiş yerine yazı yazılacaktır. Ellerin vazifesi bu suretle azalmakta ve yazı işlerinde yüzde elli sürat temin edilmektedir. Yazıhanelerle, müessesatta çalışan daktiloların bu makineden zarar görecekleri muhakkaktır. Yeni yapılan bu makine, dünyadaki işsizler arasına bir mikdar daha işsiz katılmasına sebep olacaktır.

Dört milyon leva çalan tahsildar

Bu parayı komünist partisine hediye etmiş

13 arkadaş, paraları çabucak har vurup harman savurmuşlar

Üç güzel kızın bunlar arasında işi ne?

Genç kız komünistler mühim meseleler üzerinde tatlı tatlı konuşuyorlar, münakaşa ediyorlar

Bulgaristanda efsanevî masallar gibi ağızdan ağıza dolaşan, üç çocuklu, güzel ve genç bir karısı olan Radenkof namında biri ile, içlerinde dört tane de amele kadın bulunan on üç komünistin Bulgaristana dört milyon leva devlet parasına mal olan garip bir hikâyeleri vardır.

Radenkof, şişmanca, genç ve çok şık giyinen bir bulgardır. Ve Sofyada Bulgar devletinin tahsildarıdır. Görünüşte insanî hislerden mahrum gibi duran bu adam, (ölmezden evvel bıraktığı mektuplara nazaran) fakir fukaraya yürekten çok acımaktadır. Komünistliğin, fukaralığı ortadan kaldıracağını zanneden bu memur, şimdiki Bulgar rejimine aleyhtar olduğu için, kanun harici addedilen Bulgar komünist partisinin gizli teşkilât mensuplarile görüşmeğe ve onlardan gelen gizli emirleri ifaya başlamıştır. Radenkof, genç karısı ve üç yavrusu ile oldukça mükellef bir hayat yaşamakta iken, kasasında biriktirdiği dört milyon levayı gizli komünist partisi mensuplarına teslim etmiştir. Bir gün bu memura Rakovski isminde bir komünist Bulgar, gizli komünist partisinin bir emirnamesini getirip teslim etmiştir. Bu emirnamede, partiyi ve parti mensubu olan on binlerce işsiz ameleyi kurtaracak olan (büyük) ve (insaniyetperver) idealistin, Radenkofun vereceği devlet paraları olduğu yazılıdır. Ertesi gün bu memur kasalardaki bütün devlet paralarını bavullar içine doldurmuş ve gizli komünist ile birlikte istasyondan tirene binerek Filibeye kaçmıştır. Filibenin karşı yakasındaki bir evde Radenkofu komünistler gizlemişler ve paraları gizli teşkilâtta taksime başlamışlardır. Birkaç gün içinde 3 milyon 550 bin lef tevzi olunmuş ve gizli komünist partisi mensupları bu paraları dercep ederek, yiyip içmişlerdir. Fakat, Radenkofun genç ve güzel karısı kocasını aramaktadır. Çocukları yalnız kalmışlardır. Esasen polis te bu hırsızı şiddetle aramağa başlamıştır. Bir hafta sonra Filibenin viran bir evinde meyus ve bitkin bir halde ele geçen tahsildar, paraları, ne yaptığı sorulunca, (parti namına verdiğini) söylemiş ve izharı nedamet etmiş-

(Lûtfen sayfayı çevirinız)

Sevişmeler Evlenmeler

36 yaşındaki kadının aşkı

Fatihte bayan M. N. yazıyor:

«36 yaşındayım. Fakat herkes beni otuzunda bile görmüyor. Bu yaşa kadar evlenmedim. Hayatta daima güldüm. Neşeli yaşadım. Ayda yüz elli liralık gelirim hiç eksilmedi. Küçük yaşımdan beri yalnız yaşıyorum.

Son günlerde bana bir delikanlı musallat oldu. Henüz yirmi ikisinden fazla görünmiyen dumanı burnunda tap taze bir genç. Daha doğrusu bir çocuk. Evvelâ bir kaç gün peşimi takip etti. Fakat bir türlü sokulup meramını anlatamadı; içini boşaltamadı.

Koca kadın olduğum halde benim de içime bir cesaretsizlik mi çöktü nedir? Kendimi toparlayıp da onun söz söylemesini icabettirecek hareketlerde bulunamıyordum. Nihayet kararımı verdim ve geçen gün bermutad peşime taktlan âşıka artık sabrımın tükendiğini anlatmağa hazırlandım. Bunun için tenha bir sokak lâzımdı. O sırada Saraçhane başında tenha ve boş bir arsa gözüme ilişti.

Hemen o tarafa saptım ve göz ucu ile delikanlıya baktım. O, bu hareketimden ürkmüş gibi bir tereddüt devresi geçirdi peşimi takibe devam edemedi. Tam arsanın ortasına geldiğimiz zaman etrafıma baktım kimse yoktu. Hemen yüzümü delikanlıya çevirdim ve ağzımı açıp:

— Söyleyin bakalım, güzel çocuk, benden ne istiyorsunuz?

Diyeceğim sırada delikanlı avcı görmüş tavşan gibi kaçmaz mı? Her halde bir türlü düzelemiyen çatık kaşlarımdan ürkmüş olacak. Şimdi «güzel çocuk» gece gündüz aklımdan çıkmıyor ve her gün sokağa çıkarak onu bulmağa çalışıyorum ve arasıra görüyorum da.

Lâkin göz göze geldiğimiz zaman hemen kafasını çeviriyor ve beni hâlâ arzuladığı muhakkak olduğu halde kendisini azarlayacağımdan korkarak kaçıyor. Ona nasıl sokulayım?

Size çok kısa bir cevap vereceğiz. Yüzünüzü mülâyimleştiriniz ve başınızla onu yanınıza davet ediniz. Yine kaçarsa aptalı serbest bırakırsınız.

Dertortağı

"Her millet kendi tarihini kendisi tarafından yapar..,,

(1 nci sayfadan devam)

nunu tadilleri huzurunuza sunulmuş bulunuyor. Bu tadilleri icabeden zaruretleri huzurunuzda arzetmeyi büyük şeflerim bana vazife olarak verdiler. Bu ödevimi yapmak için müsaadenizi rica edeceğim.

Cumhuriyet halk partisinin prensipleri programında vâzıh bir surette tesbit edilmiştir bu, cihanca malûmdur. Tatbikatı için de bugünkü Türklere ve Türkiyeye bakmak kâfidir. İcra faaliyetinin ateşleri arasında ve siyasî hayatın seri sellerinin cereyanları arasında..belki hakikat objektif olarak görünmiyebilir. Fakat önümüzde şaşmaz ve yanılmaz, acı da olsa, tatlı da olsa herkese ve her zaman hakikatı söyliven bir tarih vardır. Onun mukayesesinde herkes serbesttir. Biz tarihi önümüze çekinmeden açabilir ve bakabiliriz. Zaten insanık tarihi türklerle başlamıştır. Türk olmasaydı belki tarih de olmazdı ve muhakkak ki medeniyet de başlamazdı (Bravo sesleri, alkışlar)

İnsanlık tarihinin başlangıcından son günlere kadar beşeriyetin faaliyet dalgaları arasında bu kadar derin ve geniş hamlelerle müessir olan Türkler, son asırlarda ve son devirlerde büyük tehlikeler geçirdi. Türkler coğrafyadan kaldırılmak ve istikbali tarihten silinmek istendi. Biz tarihe kazaü kaderin bir neticesi nazarı ile bakmadığımız için tarihin böyle kaza ve kaderinden ve zarurî akibetlerinden gelen hükümlerine dahi boyun eğmeği bilmeyen bir milletiz. (Bravo sesleri alkışlar.)

Bizim kanaatimizce her millet kendi tarihini kendi yapar. Fena neticeler her milletin kendi kusurunun eseri ve amelinin cezasıdır. Eğer bugün iyi neticeler görüyorsak onu da milletin yaptığı ve başardığı iyi işlere atfetmek zarurî olur. Sarahati neticesinin zarurî ve mukadder olmadığı gene bir Türk tarafından Türklerin eli ile ve Türklerin kanı ile isbat edilmiştir. Tarihin seyrini değiştirdik ve Türke atfedilen menhus talih bir defa daha yenildi. (alkışlar)

ATATÜRK VE TÜRK MİLLETİ

Atatürk, bu millette mevcut olan bütün yüksek seciyeleri ve âlicenap hasletleri nefsinde toplıyarak milletin azim ve iradesini kendi azmü iradesile birleştirerek Türk milletini mahvolmaktan kurtardı. Şimdiye kadarki Türk tarihi ispat eder ki, Türkler için âciz olmak, mahvolmak demektir. Atatürk, Türk istiklâlini kurtarmakla beşeriyete büyük hizmet ettiği ve tarih Atatürkten ve onun yüksek vasıflarından bahsederken hiç şüphe etmem ki, en büyük vasfını beşeriyete yaptığı bir hizmette görecektir. Türksüz bir tarih ne kadar muzlim olur. Hele Türksüz kalacak beşeriyet ne kadar sefil bir manzara irae eder. Hepiniz tahmin ve tahayyül edebilirsiniz, Türkün olmadığı bir tarihte ancak zulüm aktif bir şekil alır. Zaten Türkün âkibetine bu kasti yapanlar, derhal kendilerinin beslediği fena niyetin fena tecrübelerini de kendileri görmüşlerdir. Türk, kendi tarihini kendi yaptığı vakit ve kendi yaparken hiç bir kimsenin, hiç bir tarafın ne tesirine kapıldı ve ne yardımını gördü. Ne bulduysa kendisinden buldu ve kendi elile yaptı ve yaptığı şey; tarihten aldığı, müsbet ve muayyen tecrübelerden edindiği kanaatler üzerine müessesti. Maddî vesaiti, kendi idrakine istinad ettirdi ve bu sayede istiklâlini kurtardı. Atatürk, Türk istiklâlini kurtardıktan sonra Türkü bir daha böyle bâdirelere, tehlikelere düşürmiyecek bir devlet sistemi kurdu. Bu devlet sisteminde tatbik edilecek olan prensipleri vazıh, açık ve müsbet olarak program halinde tesbit etti. Bu programı ve bunun tatbikini kendi kurduğu Cumhuriyet Halk Partisinin eline ve mes'uliyetine verdi. Cumhuriyet Halk Partisinin prensipleri evvelemirde modern bir devlet programıdır. Türkün tarihine, seciyesine, âlicenaplığına ve gururu millisine muvafık olan bir devlet programıdır. Bu devletin vasıflarının hepsini tarihten alınmış, hakikatten alınmış, icrattan alınmış prensiplere ayrı ayrı tayin ettik. Bunların başında devletçilik gelir. Türk milleti, devletçidir. Asırların gösterdiği tarihin seyri isbat etmiştir ki, modern tekniğin ve ekonominin, maliyenin modern icaplarına, gündelik hayatlarını ferdî olarak ve cemiyet halinde uydurmıyanlar, daima geri kalmıya mahkûmdurlar. Hayat mübarezesinde bahusus devletler arasındaki hayat mübarezesinde geri kalmak çiğnenmek demektir. Çiğnenmemek için Türkün her gün daha fazla ileri adım atması lâzım ve şarttır. Biz, mazinin bıraktığı boşlukları doldurmakla mükellef olduğumuz gibi, atiye de, çocuklarımıza da fena miras bırakmamak mecburiyetinde bulunan bir milletiz. Mazide, zamanda ve mekânda yapılan hataları az vakitte telâfi ederek istikbali ona göre hazırlamak lâzımdır. Yalnız mazinin kusurlarını itiraf etmek veyahut örtmek kâfi gelmez. İstikbalin de icaplarını ona göre hazırlamak iktiza eder. Bu vasfı haiz olmıyan devletlerin, bilhassa Türk devetinin istikbalinden dahi şüphe edilebilir. Atatürkün kurduğu prensibin asliyeti bundadır. Eğer biz, Atatürkün Türkleri kurtarmış olmak itibarile, Türklere yüksek medenî vasıflarını tekrar iade etmiş olmak itibarile Atatürke karşı şükran hissediyorsak, bunun ifadesini, kurduğu prensipleri sadakatle, fera - gatle ve samimiyetle takipte ara - mak icabeder.

Arzettiğim prensiplerin başlıcalarının eşkilâtı esasiyemize geçmesi, Atatürkün prensiplerine olan bağlılığımızın ve samimî ilgimizin hukukî ifadesidir. Biz istiyoruz ki, siyaset ve icraat sahalarında yaptığınız işler, irfan ve vicdanî hukukî işlerde yer bulsun ve hukukî hayatın mebdei, menşei ve istinadgâhı olsun. O itibarladır ki, devletçilik vasfını teşkilâtı esasiyeye koyacağız. Atatürkün bahsettiği prensipler Türktür. Yani asliyeti ve menşei itibarile tamamile milletin kendi seciyesinden alınmış ve onun bütün ihtiyaç ve zaruretlerine uygun olarak seçilmiştir. Bu prensipler, ayni zamanda Türkçüdürler. Türkçü olmak itibarile millîcilik vasfı kendisinden çıkacak bir vasıf olur. (Bravo sesleri).

Bu memleketin son asırlarda gerek ekonomik hayatta, gerek sosyal hayatta çekiği elemleri burada ekrar etmek istemem. O, son safahaların hazin sahnelerini Atatürkün nutuklarında açık olarak görmek mümkündür. Eğer tekrar bu acı hatıralara dönmemek, bu elim hayatı yaşamamak ve beşeriyete de böyle bir felâket hazırlamak istemiyorsak, Türk milletinin behemehal Türkçü ve millîci olması lâzımdır (Bravo, çok yaşa sesleri, alkışlar).

Türk milletini beşeriyet içerisinde medeniyeet yarar, sulha hâdim mümtaz bir camia yapmak için evvelemirde Türk milletini tarihte ve beşeriyette lâyık olduğu medeniyet seviyesine çıkarmak lâzımdır. Bu itibarla millici olmak bizim zarurî şıarımızdır. Fakat bizim millici şıarımız da kendisine munhasır millicilik değildir. Bizim milliyetçiliğimiz sırf beşeriyetin teaisine ve bütün dünyayı mes'ut ve müreffeh yaşatmıya matuf bir milliyetçiliktir.

HALKÇI OLMAK VASFIMIZ

Diğer bir vasfımız da halkçı olmaktır. Halkçı olmak, âlicenaplığımızın nazari bir eseri değildir. Zaten biz, prensiplerimizi koyarken, geçmiş zamanlara ait veyahut insanların yüksek hislerinden mülhem beşeriyet mefhumlarına kapılarak koymadık. Biz doğrudan doğruya sulh ve medeniyet âmili olacak bir Türk istiklâlini ebedî olarak kurmak için bunun ne gibi şartlar dairesinde yapılması icabediyorsa o şartları tesbit ederek aldığımız halkçılık vasfı, bir merhamet eseri değildir. Halkçılığımız doğrudan doğruya bu memletin kurtarılması ve müstakil olarak yaşamasına hâdim olabilmek için bir şartı evveldir. Bizim halkçılığımız halka doğru halk için değildir. Halk tarafından halka beraber sistemidir (Alkışlar).

Bu sistem memleketin doğrudan doğruya halk tarafından idaresini istihdaf eder. Sınıf imtiyazı ilga edilmiştir. Bütün vatandaşlar üzerinde kanunlarımız tamamiyle müsavi olarak mer'î ve caridir. İttilaımıza vasıl olmıyacak ve cezasını görmiyecek hiç bir kanunsuz hareket yoktur.

Halkçılığımızın tatbikatta ve teşrîî hayatta cihana nümune olacak kadar ileriye varmış hukukî eserleri vardır. Partimizin her sene toplanan ocak kongreleri, iki senede bir toplanan vilâyet kongreleri, dört senede bir toplanan büyük kongresi Avrupa hukukunda inisyatif yatif, rezültatif ve refarandüm denilen esasların amelî tatbikinden başka bir şey değildir. Biz, yaptığımız kanunları, Büyük Millet Meclisinden çıkan her kanunu her sene bu kongrelerde gözden geçiriyoruz ve oradan alınan neticeerli huzuru âlinize arzetmekteyiz. Büyük meclisin kanunlarındaki isabetin en büyük âmili de halkın her sene nabzını tutmak, fikirlerini almak ve mütalealarına lâyık olduğu ehemmiyeti vererek kanunların hazırlanmasında bunları müessir kılmaktır.

Binaenaleyh bu kadar büyük bir prensibin teşkilâtı esasiyeye girerek âmmenin vicdanında bir hukuk esası olarak telâkki edilmesi elbette çok iyi bir şeydir.

Arkadaşlar,

Bu memleket gaiplerin ve gayri mesullerin vicdanlara âmir olmasından, devlet ve millet işlerini görmesinden çok zarar görmüştür. Eğer Türkün yolu başka yerlerden geçse idi ve orta asırlardaki zamanlarda kendi bildiği, kendi yaptığı kanunları devam etse idi bugünkü bulunduğundan daha çok ileride olur ve medeniyete daha çok hizmet ederdi. Türk milletinin son asırlarda gördüğü felâketlerin, çektiği sıkıntıların sebepleri, bir takım gayri mesullerin ve gayri mer'î şahsiyetlerin yaptıkları kanunların altında zebun olarak iş görmek mecburiyetinde kalmasıdır. Madamki tarihte deterministiz, madamki icraatta maddiyetperveriz, o halde kendi kanunlarımızı kendimiz yapmalıyız. Kanunlarımızı maverayı dünyaya taallûk eden her türlü endişelerden, her türlü uzak fikirlerden müberra olarak ve bugünün icaplarına maddî zaruretlerini göz önünde tutarak yapmalıyız. Memleketin maddî hayatı ancak bu suretle kurtulur.

Onun içindir ki, biz her şeyden evvel lyıklığımızı ilân ettik ve bunu teşkilâtı esasiye kanunumuza koymak istiyoruz. Eşhasın vicdan hürriyetlerine ve bazı dinlere intisabına zerre kadar müdahalemiz yoktur. Herkesin vicdanı hürdür. Bizim istediğimiz hürriyettir. Lâiklikten maksadımız dinin memleket işlerinde müessir ve âmil olmamasını temin etmektir. Bizce lâyikliğin çerçevesi ve hududu budur.

Arkadaşlar, Biz şeraiti salifenin geçmiş hükûmetlerinden çok zarar gören bir milletiz. Onun fena göreneklerinden gene en çok zararı biz Türkler çekmişizdir. Çünkü Türklerin hasleti ve karakteri, inandığı şeye sadıkane raptıkalp etmeyi ve onun yolunda kanını dökmeyi ve hayatını feda etmeyi emreder. Hiç bir din kendisini müdafaa için Türkler kadar azimkâr, Türkler kadar fedakâr bir millet bulamamıştır. Eğer dünyada islâmiyet yaşıyorsa on iki asırdan beri kendisini müdafaa eden Türklerin kanına ve kafasına medyundur (Bravo sesleri, alkışlar).

Bizim davamız bu davanın çok fevkinde bir davadır. Biz diyoruz ki, dinler camilerde ve mabetlerde bulunsun. Maddî hayat ve dünya içine çıkmasın ve çıkarmıyoruz, çıkarmıyacağız. (Bravo sesleri, alkışlar) Fena miras olan diğer bir şey de bazı Türklerin bir takım tarikatlere salık olmasıdır. Bizim bildiğimiz, Türk için yegâne doğru yol ve tarikat milliyetçiliktir. Bu yolu tutmak Türkün dünya ve ahreti için en büyük kuvvettir. (Bravo sesleri, alkışlar) Bunun içindir ki, eğer şurada burada vatandaşlarımızın kalbinde küçük bir rabıta kalmışsa o rabıtayı büyük meclisin kararıyle kökünden silerek bu tarikatlerden uzaklaştırmak istiyoruz (bravo sesleri) Koyduğumuz prensiplerden biri de budur.

ÇİFTÇİYİ TOPRAK SAHİBİ ETMEK PRENSİBİMİZ

Diğer prensiplerimizden maddelerde tesadüf edeceğimiz bir iki nokta daha vardır. Bunlardan biri; çiftçiyi toprak sahibi etmektir. Arkadaşlar, on sekiz milyon Türkün on beş milyonu çiftçidir. Bu on beş milyonun bir çoğu kendi toprağında çalışmaz. Çiftçiyi, Türk çiftçisini toprak sahibi yapmak demek, Türk çiftçisini, yani Türkün ekseriyeti azimesini kendi ekonomik mukadderatına sahip kılarak bu memleket için hayırlı ve aktif bir eleman yapmak demektir. Bu büyük kütleden eğer büyük bir menfaat bekliyorsak, onu ötekinin, berikinin toprağında çalışmaktan kurtarmalı, kendisini kendi topraklarına hâkim kılmalıyız. (Kurtaracağız sesleri).

Bu toprakları asırlardan ve asırlardan beri nasıl canlarıyle, kanlarıyle müdafaa etmişlerse, ondan kendisine yiyeceğini çıkaracak kadar bir hisse vermek çok görülmez zannederim (Bravo sesleri, alkışlar).

Bunun teminini kolaylaştırmak için teşkilâtı esasiye kanununa bir kayıt koyduk. Bu kayıt büyük başvekilimin de bilvesile söylediği gibi, hiç kimsenin hukuku tasarrufiyesine bir taarruz teşkil etmez.

Biz bu teklifi işlenmiyen toprakları işletmek için, işsiz kalan topraksız köylüyü tapraklandırmak için yapıyoruz. Yoksa toprağını işliyen çiftçi bizim en büyük yardımımıza ve himayemize mazhar olacak bir elemandır (Bravo sesleri). Gümrük kanunlarımızın, ekonomik kanunlarımızın hedefleri hep budur. Eğer biz çiftçinin yüksek istihsal kabiliyetinden istifade ederek onu müstehlik onu müstehlik bir vaziyete koymazsak endüstri ile yaptığımız işler dahilî pazarda müşterisiz kalır. Yaptığımız ekonomik hareketlerin verimli olabilmesini temin için behemehal Türk köylüsünü ve Türk çiftçisini müstahsil vaziyete koyacağız. Onu bugün kendini ancak geçindirir vaziyetten kurtararak, medeniyetin insanlara verdiği saadetten, zevkten hissedar etmek istiyoruz (Alkışlar). Beşeriyetin bulduğu yüksek huzur ve refahtan Türk milletinin mahrum olarak yaşaması bizim için zül ve şindir. Elbette ki onu mahrum bırakmıyacağız. Elbette ki Türk milleti kendini umumî refah ve saadet seviyesine çıkaracaktır. Bu da istihsal kabiliyetini arttırmak sayesinde olacaktır. Koyduğumuz kayıt bundan ibarettir. Diğer kayıt da yine büyük Başvekilin sırasında söylediği gibi hükûmet teşkilâtında görülen bir lüzum üzerine yapılmıştır. Hükûmette siyasî müsteşarlar ihdası düşünülmüş ve bunun icabı hissedilmiştir. Bunun tatbiki için teşkiâtı esasiye kanununda formaliteye ait bazı maddelerin değişmesi icabetmiştir. Son getirilen tadil tekliflerinden biri de bundan ibarettir.

Arkadaşlar,

Tadili icabettiren zaruretleri ve Cumhuriyet Halk Partisinin prensiplerini yüksek huzurunuzda muhtasaran arzetmiş oluyorum. Eğer uhdeme verilen vazifeyi kısmen olsun yapabilmişsem benim için büyük bir şereftir. Şunu arzetmek isterim ki, bizim bütün mütalealarımız ve tekliflerimiz ancak tasvibinize iktiran ettikten sonra tatbik olunur. Unutmamalıdır ki, bizim kurduğumuz büyük esaslardan biri de memleketin ve milletin mukadderatına yalnız Büyük Millet Meclisinin hâkim olmasıdır (Alkışlar) sinin hâkim olmasıdır (Alkışlar).

ŞÜKRÜ KAYANIN HATİPLERE CEVABI

Şükrü Kaya bazı hatipler tarafından kanunun heyeti umumiyesi üzerinde ileri sürülmüş olan mütalealara karşılık oarak da şunları söylemiştir:

«Sayın arkadaşlar,

Teşkilâtı esasiye kanununda yapılacak tadilât üzerinde sayın arkadaşlarımızın kıymetli fikir ve mütalealarını çok büyük bir dikkatle dinledim. Çok teşekküre şayandır ki, Partimiz umumî bir idealin ifadesini buraya getirmiş. Gördüğüm manzara budur.

Gerek müstakil ve gerek partiye mensup arkadaşlarımız bu işin tam zamanında getirildiği kanaatinde bulundular ve millete bunu söylediler. Bundan dolayı partimizin iyi bir iş olarak huzurunuza çıktığından müftehir oldum.

Arkadaşlar,

Türk Cumhuriyetinin koyduğu rejimin esası ve prensipleri evvelce de arzettiğim gibi filozofların, ülemanın kendi hücrelernide, dimağlarında hazırladıkları mücerret mefhumlara uydurmak için yapılmamıştır. Tarihin zarurî icaplarından alınmış esaslardır. Realiteye müstenit bir yürüyüşün tayinidir.

Türk devletinin icabında eline alıp da muvaffak olamıyacağı hiç bir iş yoktur ve olamaz bir taraftan türkte ordu yapmakta en büyük vasıf görülürknn diğer taraftan en küçük bir işe devletin kabiliyeti olmadığı fikri bize daima telkin edilirdi. Uzak değil 1912 tarihinde İzmir'e dört türk makasçısı koymak istedik türklerin aklı şimendiferciliğe ermez diye türk komiseri tarafından ricamız reddedildi, bunu bilen ve derhatır eden içimizde arkadaşımız vardır. Aradan on beş sene geçmemiştir. Bugün kâmilen şimendiferlerimiz biz türkler tarafından işletilmektedir ve bugünkü işletme ile evvelki işletmenin farkını görmek için Nafia Vekâletinin çıkarmış olduğu eserleri gözden geçirmek ve hatta yalnız yolcu olmak ta kâfidir.

Ne mükemmel sistemler vardır ki bir tatbik sahası ve imkân bulamamıştır En iyi kanunlar, maddeleri en iyi olan kanunlar değildir. Millete en uygun olan kanunlardır. Alkışlar - ve Millet Meclisinin en büyük vazifesi milletlere en muvafık gelen kanunları yapmaktır ve bizzat meclisimiz de böyle yapmıştır. Millet meclisleri bir takım filozofların ve hukukçuların mahalli içtimaı değildir. Millet meclisleri günün ihtiyaçlarından, hayatın zaruretlerinden aldıkları ilham üzerine milletin inkişafı için en iyi kanun yaparlar. Bizim Büyük Millet Meclisimiz de doğduğu günden bugüne kadar böyle kunun'ar yapmıştır. Ve Türkiyeyi böyle kurtarmıştır. -Alkışlar, bravo sesleri.

Toprak kanunu çifciye toprak vermek kanunu üzerinde çok isterdim ki benim dairei intihabiye arkadaşım Milaslı Halil Menteşede esasta benimle beraber olsun, Çünkü topraksız Türk köylüsünün çektiği ıstırabı bilhassa kendi dairei intihabiyemizde, çektiâi ıstıradı benim kadar o da çekmiş ve görmüştür. Netekim topraksızlığın delili olarak kendi çifliğini köylülere tevzi ettiğini burada kendisi söylemiştir. Eğer köylüye bunu uzun vadelerle vayahut kıymetsiz olarak vermişlerse buradan kendilerine alenen teşekkür ederim. Demek ki topraksızlık ihtiyacını kendisi de görmüş ve biz bu kanunu yapmadan daha evvel bize tekaddüm ederek yapmıştır.

ÇİFTÇİ EKMEĞİNE HÂKİM OLACAK

Bir çok topraksız çiftçiyi Cumhuriyetin ve inkılâbın büyük aimetlerinden mahrum bırakmış olacağız. Eğer o kendi topraklarında ekmeğine kendi hakim olamazsa bu memlekette daha ne yapmak istiyoruz.?

Bu inkılâbın yeri ve şerefi olur mu? Kendi vatandaşını topraksız şu veya bu muhayyel idealler peşinde koşmak kendimizi aldatmak değil midir? Kendi ırkdaşlarımızı ve büyük seciyenin asaletini göklere çıkardığımız Türkü bu halden kurtarmak lâzımdır. Bravo sesleri, alkışlar.

Kanun esbabı mucibesinde de söylenildiği gibi çiftçiye toprak vermek bir defalık iş değildir. Topraksızlık hissedildikçe verilecektir.

Arkadaşlar,

Bizim bu inkılâplarımız kendi kendine ve demin dediğim gibi tarihin zarureti olarak doğmuştur. Bu uğurda çok kanlar dökülmüş ve çok ıstıraplı olmuştur. Asırlarca Türkler bu inkılâba kavuşmanın hasretini çekti. Nihayet büyük deda Atatürk'ün. milletin kudretiyle birleşen irade ve kuvveti Türk'e vatan verdi.

İstiklâl verdi. Prensip verdi, bu prensipleri kendimizden ve milletimizden ayrılmaz biliriz. Eğer biz bunu bir tarafa bırakırsak memletin bir tarafında inhilâl olur.

Biz Cumhuriyeti muhafaza etmekle mükellefiz. İnkılapçılığın esası budur. Bu inkılâbın sağdan ve soldan karşısına çıkacak olan herhangi bir cereyan bu inkılâbın kuvveti karşısında devrilmeğe ve ezilmeğe mahkûmdur. Şimdiden böylelerine haber vermek isterim ki Türkiye cumhuriyeti bu gibi cereyanlara asla müsamaha etmiyecektir. - Brave sesleri, alkışlar - Türk milletinin tarih içerisinde ve dünyanın bu halinde yapacağı çok haha büyük işler vardır.

Şu halde mefhumu mücerridin peşinden koşacak ne vaktimiz ne de koşturacak insanlarımız. Biz hepsini, bir dilek uğrunda ve memleketin terakkisi ve milletin refah ve saadeti ve âlemin huzuru için çogalışmağa sevkedeceğiz. Ve tuttuğumuz yol budur. Atatürk'ün yolu da bu yoldur. Bravo sesleri sürekli alkışlar.

Ankara 5 (A. A.) — Bugün Abdülhalik Renda'nın başkanlığında yapılan Kamutay toplantısında İnhisar umum müdürlüğü 1936 bütçesinde 10 bin, posta telgraf ve tefon umum müdürlüğü bütçesinde de 43 bin küsur liralık münakale yapılması hakkındaki kanun lâyihaları tasvip edildikten sonra Teşkilâtı Esasiye kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına ait kanunî teklifin müzakeresine geçilmiştir.

---

se de artık iş işten geçmişir. Filibeden Sofyaya getirilen mücrim, yaptığı kabahatin büyüklüğünü düşüne, düşüne kanı beynine sıçramış ve Sofya emniyet umumiyesinde ölmüştür. Devlet parası çalan bir hırsızdan başka birşey olmıyan bu adamın genç karısı bir tarafta ağlarken, diğer tarafla, Sofya sancak mahkemesi bu kahramanların bu günlerde muhakemesine başlamışır. Radenkof ölmüştür. Fakat paraları taksim eden daha on üç arkadaşı vardır, ki bunlar cürümlerinin cezasını çekmek üzere sorguya çekilmektedirler. İşin asıl garip tarafı şudur, ki, bu on üç komünist arasında Rada Todorova, Penka, Bliznakova ve Filipçeva namlarında, 20-25 yaşlarında üç tane de Bulgar kızı bulunmaktadırlar. Gizli komünist partisi heyeti idare azalarından oldukları Sofya mahkemesince meydana çıkarılan bu güzel kızlar, mahkeme reisinin suallerine bir komiteci gibi, cesurane cevaplar vermekte ve kamyonlarla hapishaneye götürüldüklerinde, büyük kapıdan içeri girerlerken enternasyonal marşı söylemektedirler.

Belgrad teması

Dış Bakanımız dün Yugoslav Baş vekili ile görüştü

(1 nci sayfadan devam)

Yunanistana ve sıkı ekonomik münasebetlerde bulunduğu Romanyaya karşı dostane hattı hareketine kani olmak fırsatını buldum. Kont Ciano ile yaptığım bütün görüşmeler, Türkiyenin ve Balkan Antantının ideolojisi ruhu dairesinde yapılmıştır.»

Doktor Rüştü Aras ve Doktor Stoyadinoviçin tebliği

Belgrat 5 (A. A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor.

Stoyadinoviç - Rüştü Aras konuşmaları sonunda aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Bugün öğleden evvel, Türkiye ve Yugoslavya hariciye nazırları B. Rüştü Aras ve Doktor Stoyadinoviç, Yugoslaya hariciye nezaretinde birleşerek, her zaman olduğu gibi uzun ve samimî bir konuşmada bulunmuşlardır.

Bu konuşma esnasında B. Rüştü Aras başvekil Stoyadinoviçi Cenevredeki faaliyetinden ve İtalyan hariciye nazırı kont Ciano ile Milânoda buluşması esnasında yaptığı mükâleme'erden haberdar etmiştir. B. Rüştü Aras ve doktor Sitoyadinoviç Yugoslavya ile Türkiye arasındaki münasebetlerin samimiyetini ve aynı zamanda bugün bütün siyasî meseleleri üzerindeki fikir birliklerini, bu münasebetle bir kerre daha teyit eylemişlerdir.

B. Rüştü Aras ve doktor Stoyadinoviç, iki devletin büyük Britanya ile olan münasebetlerinin göstermiş olduğu çok müsait inkişafı büyük bir bahtiyarlıkla tesbit eylemişlerdir. B. Rüştü Aras ve doktor Stoyadinoviç, İngiliz İtalyan ajansarını memnuniyetle selâmlamakta ve son zamanlarda İtalyanın Türkiye ile Yugoslavya ile ve diğer balkan devletleri ile olan mütekabil mütekabil münasebetlerinde büyük bir mikyasta dostane bir yaklaşma hissedilmesinden mahzuziyet duymaktadırlar.

Doktor Milan Stoyadinoviç doktor Rüştü Arasa İskenderun sancağı hakkında Fransa ile Türkiye arasında bir anlaşmanın vukua gelmiş olmasını haber almaktan mütevellit memnuniyetini bildirmiştir. Bu suretle Türkiye hükûmeti Fransa hükûmeti ile Yugoslavya ve dost Fransız cumhuriyeti arasındaki münasebetlerde daima hüküm sürmüş olan bir münasebat ahengi vücuda getirmiştir.

Dr. Aras yola çıktı

Belgrad 5 (A. A.) — Doktor Tevfik Rüştü Aras ve refakatindeki zevat bu akşam Belgrattan hareket etmişlerdir.

Müstemleke!

Alman talebi bütün ciddiyetini ortaya koydu

(1 inci sayfadan devam)

yahattan istifade ederek Paris'te duracak ve Fransız Hariciyesiyle mülakatlarda bulunacaktır.

Paris 5 (A.A) — Müstemlekeler meselesi hakkında beynelmilel müzakerelerin yapılıp yapılmıyacağı hususu Fransız matbuatını çok meşgûl etmektedir. Bu münasebetle gazeteler Eden'in Cote d'Azur'e yapacağı seyahati telmih ederek Paris'de durarak hariciye nezaretile konuşmalarda bulunacağını kaydetmektedirler.

Excelsior gazetesine göre İngiliz mahafili bu mesele hakkında noktai nazar teatilerinin yapılması zamanının geldiği mütalaasındadır. Ancak Almanyaya verilmesi muhtemel olan müstemlekelerde hava ve deniz üsleri tesisinden endişe edilmektedir.

Fransanın müstemleka menfaatleri İngiltereninkilere sıkı sıkı bağlı olduğundan Fransız hükûmeti Londra hükûmetinin hattı hareketinden başka bir şey takibedemez.

Oeuver gazetesi de, İngiliz kabinesinin dünkü toplantısında Lord Halifax ile Samuel Hoare'un derhal müstemleke meselesinde konuşmalara girişilmesi lüzumunda israr ettiklerini fakat Eden'in buna itiraz ederek bunun bir müddet daha tehirini istediğini yazmaktadır.

Londra, 5 (A.A.) — İngiltere hükûmeti, müstemleke talepleri hakkında müzakereye girişmeli midir, yoksa Berlinden bu hususta sarih talepler gelinciye kadar hiç bir teşebbüste bulunmadan beklemeli midir?

Kabine, hali hazırda bu iki şık orasında tereddüt etmektedir. Zannedildiğine göre, kabinenin son içtimaında B. Neville Chamberlain, Sir John Simon ve Sir Samuel Hoare itilâf ümitlerini büsbütün kesmeden evvel B. Hitler ile uyuşmak için her çareye baş vurmak lâzım geldiği kanaatini izhar eylemişlerdir. Ancak bundan, bu üç nazırın Amanyanın müstemleke taleplerini terviç etmek fikrinde oldukları manasının çıkarılmaması lâzımdır.

Bununla beraber, Almanya hükûmeti tarafından ileri sürülen tekliflerin her noktadan tetkiki lâzım geldiği, çünkü İngiliz efkârı umumiyesinin Almanyanın müstemleke taleplerine karşı bir dereceye kadar müzahir olduğu kaydedilmektedir.

Diğer cihetten Hariciye Nezareti B. Hitler tarafından söylenen nutkun yeni müzakerelere başlamak için faydalı esasları ihtiva etmediği kanaatindedir.

Zannedildiğine göre, müstemleke meeslesi yakında İngiliz nazırlarile B. Von Ribbentrop arasında vukubulacak mülâkat esnasında görüşülecektir.

Her halde nazırlar arasındaki fikir mübayeneti bir şekil ihtilâfından ibarettir ve kabine, müstemlekeler meselesi hakkında müzakerelere başlamadan Fransa hükûmetinin fikrini almak hususunda müttehittir.

GÖBBELS'İN NUTKU

Hamburg, 5 (A.A.) — Hanseaten Hallede toplanmış olan otuz bin kişi huzurunda, M. Göbbels, Versay muahedenamesinin ancak isimen mevcut olduğunu söylemiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

«Alman parası, dünyanın en ziyade istikrara sahip olan parasıdır. Gerek dahilde, gerek hariçte kuvvetli bir ordunun himayesi altında bulunan Almanya, her zamandan daha sağlamdır. Bolşevizmi imha ettik, işsizler ordusunu ebedi olarak ekonomi dairesi içine soktuk.» M. Göbbels, netice olarak, komünizm aleyhinde şiddetli intikatlarlarda bulunmuş ve: «Bugün Berlin, komünizmin en ciddî rakibidir.» demiştir.

SPOR

Fenerbahçe - Galatasaray ve Güneş - Beşiktaş

İstanbul halkının sabırsızlıkla beklediği spor haftası yarın Taksim stadında yapılacak

Galatasaray takımı

Yarın Taksim stadında Türkiyenin en heyecanlı futbol haftasını G. Sarayla - Fener, Beşiktaşla Güneş karşılaşmaları doğuracak İstanbulun dört güzide kulübünün futbol takımlarının yapacağı bu maçlar ayni zamanda lik maçlarının kati neticelerini verecek. Yaptıkları maçları göz önünde tutarak hangi takımın galip geleceğini söylemek doğru değildir. Çünkü G. Saray takımı en zayıf zamanlarında kuvvetli rakiplerine karşı iyi neticeler almışlardır. Bunula beraber dört takım arasındaki kuvvet farkı hemen hemen yok gibidir. Galibiyet soğuk kanlı ve iyi oyuncu çıkaran takım tarafından kazanılacağı için bu günden hafta maçların ilk dakikasında yürütülecek tahminler doğru çıkmaz.

Birbirine rakip dört takımın yapacağı bu karşılaşmaların futbol merakı fazla olan seyircinin bu, maçların hakemi Sadi Karsan ve Boodh'un heyecanını kötü hareketlerile kaybetmesi muhakkaktır.

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

6/2/937 Cumartesi günü yapılacak lik maçları

Taksim stadı:

Güneş - Beşiktaş B. takımları saat 14 hakem Feridun Kılıç. Galatasaray - Fenerbahçe B. takımları saat 15,45 hakem Adnan Akın.

Şeref stadı:

Eyüp - Süleymaniye B. takımları saat 14 hakem Tahsin. Topkapı - Anadolu B. takımları saat 15,45 hakem Rıfkı.

7/2/1937 Pazar günü yapılacak lik maçları

Taksim stadı: Alan gözcüsü Nuri Bosut

Fener Yılmaz - Doğan A. takımları saat 12 hakem Nazım. Güneş - Beşiktaş A. takımları saat 14 hakem Sadi Karsan. Yan hakemleri Feridun Kılıç ve Samim Talu. Galatasaray - Fenerbahçe A. takımları saat 15,45 hakem Boots. Yan hakemleri Adnan Akın ve Muammer.

Şeref stadı: Alan gözcüsü Halit Galip Ezgü.

Altınordu - Davutpaşa A. takımları saat 12 hakem Halit Ezgü. Eyüp - Süleymaniye A. takımları saat 14 hakem Nihat Bekdik. Yan hakemleri Bahaeddin Uluöz ve Halit Özbaykal. Topkapı - Anadolu A. takımları saat 15.45 hakem Burhan Atak. Yan hakemleri Tarık ve Rıfkı.

BORSA - PİYASA

5 - 2 937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	616. 50	616.
Nevyork	0. 7934	0.79320
Paris	17. 0525	17.10
Milâno	15. 0786	15.610
Brüksel	4. 705	4.7060
Atina	88. 645	88.7175
Cenevre	3, 47	3:4740
Sofya	64. 395	64,4480
Amsterd.	1, 4490	1,4492
Prag	22, 77	22,7880
Viyana	4, 2465	4,25
Madrit	11. 3584	11,3675
Berlin	1, 9716	1,9725
Varşova	4, 1970	4,20
Budapeşte	4, 38	4,3880
Bükreş	108, 6780	108,7652
Belgrat	34, 55	34,5775
Yokohama	2, 494	2,7838
Moskova	24, 93	24,91
Stokholm	3, 1460	8,1485

PARALAR

	Alış	Satış
Sterline	615.	620.
Dolar	123.	126.
Frank	113.	117.
Liret	120.	125.
Belçika Frangı	80.	84.
Drahmi	18.	22.
İsviçre Frangı	565.	575.
Leva	20.	23.
Florin	63.	66.
Kron Çek	75.	80.
Şilin Avusturya	20.	23.
Pezeta	—.	—.
Mark	25.	28.
Zloti	20.	22.
Pengo	21.	23.
Ley	11.	14.
Dinar	48.	52.
Yen	—.	—.
Kron İsveç	30.	32.
Altın	1008.	1010.
Banknot	245.	246.

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası Mü.		
„ „ N.		
„ „ Ha.		
Anadolu şm. 0/0 60 Peşin		
„ „ yüzde 60 Vadeli	24.30	24.30
„ „ 100 de 100		
Aslan çimento	14,35	14,30
Merkez Ban.	101.—	101,—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk Borcu I Peşin		
„ „ I Vadeli	22.80	22,60
„ „ II Peşin		
„ „ II Vadeli	21,525	21,40
„ „ III Peşin	21,20	21,20
Ergani		
Sivas Erzurum I		
„ „ II		
Şark şim.		
Yüzde 5 Hazine		
„ 2 „		

TAAVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu Pe. I		
„ Va. I	39,10	38,90
„ Pe. II		
„ Va. II	39,10	38,90
„ Pe. III		
„ Va. III		
„ Mümessil Pe.		
„ „ Va.	41.85	42.80

Zahire Borsası

1 — İTHÂALT:

Buğday 210 Arpa 32 Yapak 13 1/3 Mısır 75 Un 30 1/4 Yulaf 8 Fasulye 2 Zeytin yağı 27 1/4 Tiftik 3 1/4 Nohut 4 3/4 ton.

Çakal 633 Kedi 314 Kunduz 51 Sansar 915 Tavşan 49059 Tilki 3128 Zerdeva 190 adet.

İHRACAT:

Yapak 102 1/2 Tiftik 3 3/4 ton Sansar 768, Zerdeva 84 Tavşan 40000 Tilki 4 adet,

2 — SATIŞLAR:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 19 paraean 6 kuruş 28 paraya kadar.

Buğday sert kilosu 6 kuruş 34 paradan

Çavdar kilosu 6 kuruştan

Mısır sarı kilosu 5 kuruş

Mısır beyaz kilosu 4 kuruş 321/2

Beyaz peynir tam yağlı kilosu 44 kuruş 4 para.

Beyaz peynir yarım yağlı kilosu 33 kuruş 10 para.

Kaşar peyniri kilosu 40 kuruştan 44 kuruşa kadar

Pamuk kilosu 41 kuruştan 43 kuruşa kadar

Tiftik mal kilosu 150 kuruş

Tiftik derili kilosu 143 kuruş 20 para.

Zeytinyağı 1.ci yemek. kilosu 55 kuruştan 58 kuruşa kadar.

Sansar çifti 3300 kuruştan 4300 kuruşa kadar.

Tilki çift 510 kuruştan 1200 kuruşa kadar.

Zerdeva çift 4200 kuruştan 5000 kuruşa kadar.

Kunduz çift 1000 kuruştan 1400 kuruşa kadar.

Tavşan adedi 20 kuruştan 25 kuruşa kadar.

3 — TELGRAFLAR:

Londra, Mısır, Laplata Şubat tahmili korteri 23 Şi. 101/2 Pe. Ki. 3 Kr. 39 Sa.

Londra keten tohumu Laplata Şubat tahmili tonu 11 Ster. 12 Şi, Pe. Ki 6 Kr. 07 San.

Anvers Arpa Lehistan Şubat Mart tahmili 100 kilosu 123 B. Frank Ki. 5 Kr. 22 San.

Liverpol Buğday Mart tahmili 100 libresi 8 Şi. 7 Pe. Ki. 5 Kr. 64 San.

Şikago Buğday Hartvinter Mayıs tahmili Buşeli 131 sent Ki. 6 Kr. 05 Sa.

Vinipek Buğday Manitoba Mayıs tahmili Buşeli 124 sent Ki. 5 Kr. 73 San.

Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R, Mark Ki. 78 kuruş 95 Sa.

Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil kilosu 154 R. Mark Ki. 77 kuruş 98 Sa.

Devlet matbaasında yangın

Dün akşam saat on yedide Devlet matbaasında bir yangın çıkmış, tevessüüne meydan verilmeden söndürülmüştür. Yaptığımız tahkikata göre hadise şöyle olmuştur:

Matbaada gece çalışılacağı için mürettiplerden İsmail, entertip dairesindeki sobayı yakmak istemiştir. Sobayı yakmak üzere eline bir şişe benzin alan İsmail sobaya yanaşmış, içersinde ateş yok zannile bir miktar benzin dökmüştür. Halbuki sobanın içinde, gündüzden kalma bir parça ateş vardır ve dökülen benzini birdenbire parlatmıştır.

Henüz elindeki şişeyi sohadan uzaklaştırmamış bulunan İsmail şaşalamış, bu sıradada, şişedeki benzin de alevlenmiştir. Şişedeki benzinden çıkan alevler İsmailin ellerini yakmış, can acısile, İsmail, şişeyi yere vurmuştur.

Be sırada içeride bulunan Hulûsi, kendisini pencereden bahçeye atarak yanmaktan kurtulmuştur.

Ateşin büyümesi ihtimali karşısında, bir taraftan itfaiyeye telefon edilmiş, diğer taraftan da, matbaada bulunan yangın söndürme vasıtalarından istifade edilerek söndürme teşebbüslerine girişilmiştir. Vasıtalar mükemmel olduğu için, itfaiye gelmeden ve etraftaki dairelere sirayet etmeden yangın söndürülmüştür.

Ellerile diğer bazı yerleri yanan İsmail, baygın bir halde Gülhane hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Selçuk kız Enstitüsünde

Selçuk Kız Enstitüsü yarın saat on dörtte Çapa kız öğretmen okulunda yapılmak üzere bir eğlenti tertip etmiştir.

Eğlentiden evvel, davetlilere, Enstitünün çiçek ve şapka sergisi gezdirilecek; Enstite atölyelerinde yapılan elbiseler canlı mankenler üzerinde gösterilecektir.

Daha sonra, korolar tarafından söylenecek istiklâl marşı ile, programın tatbikine başlanacak Özyurt isimli üç perdelik piyesle bir Kır Eğlencesi ve Çobanın rüyası isimli komediler temsil edilecek; talebe tarafından tertip edilen danslar yine talebe tarafından oynanacaktır.

Umumî ve Şehir Meclislerinin Toplantısı

Konya 4 (Hususî Muhabirimizden) — Şehir Meclisi Belediye reisi Şevki Ergunun başkanlığında taplandı ve bazı müzakereler icrasından sonra Salı ve Cuma günler toplanılmasına karar verildi. Beş madde müzakere ediidi ve mezbahanın da müteahhidinin temdit edilmemesine ve isteğinin reddine ittifakla karar verildi.

Konya Umumî meclisideVali vekili Feridunun başkanlığında toplandı, encümenler teşekkül etti. Pazartesi ve Perşembe günleri umumî heyetin toplanmasına ve diğer günlerde encümenlerde çalışılmasına karar verilerek bu içtimaa da nihayet verildi.

Havalar Güzel gidiyor

Üç gündenberi hava çok müsâit gidiyor. Güneş ve ılık bir hava var.Bahara çıkmış gibi,Caddelerde bir çok pardesülü insanlar görülüyor. Hararet derscesi epeyce yüksektir.

Dün sabah hafif bir sis vardı. Sis dağıldıktan sonr, parlak bir güneş açtı. Daha bir kaç gün hahavaların iyi gideceği tahmin ediliyor, bu ayın yirmisinden sonrada ilk cemre düşecektir.

Bayrama rast geldiği için, çocukların iyi bir havade neş'e ile eğlenecekleri ümit ediliyorr.

1355 Hicrî Zilkade	1352 Rumî 2 inci Kânun
24	24

Yıl 1937 Ay 2 Gün 37 Kasım 91

6 Şubat CUMARTESİ

Vakitler	Vasatî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	7 07	1 37
Öğle	12 28	6 57
İkindi	15 13	9 42
Akşam	17 31	12 00
Yatsı	19 03	1 33
İmsak	5 26	11 36

İTİZAR — Yazımızın çokluğundan Yezidin Aşkı tefrikamız bugün konamamıştır. Özür dileriz.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

6 - 2 - 937 CUMARTESİ günü akşamı saat 20.30 da

BAHAR Temizliği

Fransız tiyatrosu operet kısmı

6 - 2 Cumartesi gündüz saat 14 de Çocuk Tiyatrosu

DOĞANLA SELMA

Halit Fahri Özansoy

6 - 2 937 Cumartesi günü akşam saat 20,30 da

AŞK MEKTEBİ

Yazan: Yusuf Ziya, besteleyen: Muhlis Sabahattin

✶

HALK OPERETİ

Şehzadebaşı Turan Tiyatrosunda

Zozo Dalmas ve san'atkâr Naşit B, birliktę

Cumartesi matine 14,30 da

Akşamı 20,30 da

PİPİÇA

Matine talebeye tenzilâtlı

Pazar matine

(Eski Hamam Eski Tas)

Pazar akşamı "Enayiler„

İLÂN

Çocuk esirgeme kurumu İstanbul merkezinin senelik balosunun bu sene de parlak bir şekilde olmasını temin için memleketin yüksek sosyetesine mensup hayırsever bir çok bayan ve baylardan mürekkep balo komitesi toplandığı ve 13 mart 937 cumartesi akşamı bu balonun Tokatlıyan salonlarında verilmesine karar verilerek faaliyete geçtiği haber alınmıştır.

İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan:

Kirkor kızı Serpuhi namına birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına bin altı yüz lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Ağacamii ve Hüseyin ağa mahallesinde Yenişehir ve merkez çukur sokağında kâin ve tapu kaydına nazaran bir tarafı İslavçe ve bir tarafı Leka ve Kiryako meyhanesi ve bahçesi ve tarafı rabii tarikiâm ile mahdut ve kayden eski rakkam beş dükkân açık arttırmaya konmuştur. 11/3/937 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan birinci açık arttırmasında artırma bedeli takdir olunan kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde mezkûr gayrı menkulât alıcısı uhdesine ihale olunacaktır. Aksi halde son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 26/3/937 tarihine tesadüf eden Cuma günü saa 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci arttırmasında mezkûr gayri menkulât en çok artıranın üstüne bırakılacaktır. Artırmaya girmek isteyenler takdir edilen kıymetin % 7 buçuğu nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Halen de hudutları tapu kaydına muvafık olan:

Mezkûr gayri menkulâtın evsafı: 43 numaralı dükkân zemini çimento ve iç duvarları iki metre irtifaında karoyman döşeli demir astor kepenklidir. 129 numaralı dükkân zemini çimento ve iç duvarları iki metre irtifaında karaoyman döşelidir. 131 numaralı dükkân zemini çimento ve astor kepenkli olan bu dükkânın arka aralığına bir kapısı vardır. 133 numaralı dükkân 131 numaralı dükkânın aynıdır. 135 numaralı dükkân dahi kârgir ve bir kattır. Mezkûr dükkânların içinde elektrik tesisatı mevcut ve umuma ait bahçesinde bir abdeshane vardır. Umum mesahası cepheden yola gitmek üzere halen 110 metre murabaı olup bundan 60 metresi musakkaf, kalan bahçe ve aralık mahalidir. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaştırılmasından hariç kalırlar. Mezkûr gayri menkulâtın nefsinden doğan birikmiş vergi mükellefiyei ile tanzifiye ve tenviriye rüsumu ve vakıf icaresi ve resmî tellâliye satış bedelinden istifa olunacağı ve 20 senelik evkaf taviz bedeli ise alıcıya ait bulunduğu ve fazla malûmat almak isteyenlerin 21/2/937 tarihinden itibaren dairemizde asılı bulundurulacak arttırma şartnamesini 936/545 dosyasına müracaatla mezkûr dosyada mevcut vazıyet ve takdiri kıymet raporunu okuyup anlayabilecekleri ilân olunur. (29961)

Devredilecek ihtira beratı

"Madenlerin mordanlanması„ usulü hakkındaki ihtira için alınmış olan 21 Mart 1935 tarih ve 1998 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut mevkii fiile konmak için icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan Han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlânları

Gümüşsuyu hastahanesinin çatlamış olan çamaşır yıkama ve kurutma buhar kazanı tamir ettirilecektir. Pazarlıkla ihalesi 26-2-1937 Cuma günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 895 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 67 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihaleden evvel inşaat şubesinden alacakları vesikalarla beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (698)

Devredilecek ihtira beratı

"İdrokarbon mürekkebatı istihsaline mahsus usul ve alâttaki ıslahat„ hakkındaki ihtiraa mahsus 20 Nisan 1926 tarih ve 456 numaralı ihtira beratinin ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut mevkii fiile konmak için icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan Han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Asliye İkinci Hukuk mahkemesinden:

İstanbul Maliye Muhakemat müdürlüğü tarafından Göztepede istasyon caddesinde 20 numaralı hanede mukim Şehime ve Naciye aleyhlerine açılan tapu kaydının tashihi davasından dolayı mumaileyh Naciyenin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile ilânen icra kılınan tebliğata rağmen muayyen günde gelmediğinden hakkında H. U. M. K. nun 398 ve 401 inci maddeleri mucibince gıyap kararı bil ittihaz ve ilânen tebliğine ve duruşmanın da 11/3/937 saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş ve bu baptaki gıyap kararı da mahkeme divanhanesine asılmış olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunması ve tarafından musaddak bir vekil göndermesi aksi taktirde tahkikatın gıyaben icra kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (935/536)

GRiPiN

Nezle, grip, bronşitle tekmil ağrıların yegâne ve en kuvvetli ilâcı !

Harareti sür'atle düşürür, üşütmeden ileri gelen rahatsızlıkları önler. mideyi bozmaz, kalbi yormaz, böbreklere zahmet vermez.

GRiPiN

Romatizma ve mafsal ağrılarını durdurmakta kat'î tesiri haizdir.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR

İstanbul 3 üncü mıntaka Kadastro Müdürlüğünden:

Fatih kazasının Muratpaşa ve sofolar mahallesinin kadastrosu yapılacaktır. Bu iki mahalle çevresi içinde mülkü bulunanlar ilân tarihinden itibaren beş gün içinde Sultanahmette Tapu dairesinin üst katında 3 üncü mıntaka kadastro Müdürlüğüne gelerek beyannamelerini almaları bu beş günün bitiminden sonra bir ay ç nde doldurarak geri vermeleri ilân olunur. (662)

İstanbul Belediyesi İlânları

Beher metre mıkkâbına 224 kuruş fiat tahmin olunan Üsküdar - Şile yolu için lüzumu olan 1140 metre mikkâp kırma taş ihzarı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler Bayındırlık direktörlüğünden alacakları vesikadan başka 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve 191 lira 52 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 19-2-937 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (i) (706)

***

Beher kilosuna 1 kuruş fiat tahmin olunan Balatta köprü dubalarının tamir edildiği kızak yerinde tahminen 50 ton hurda demir satılmak üzere açık artırmaya konulmnştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 37 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 19-2-937 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (705)

***

Senelik muhammen kirası 60 lira olan Beyoğlu Kaymakamlık binasının zemin katındaki lokanta 937 veya 938 ve 939 seneleri Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünden görülebilir. İstekli olanlar 4 lira 50 kuruşluk ilk teminat mektup veya makbuzu ile 19 - 2 - 937 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (707)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Maltepe Küçük yalı caddesinde 17 numaralı evde mukimken halen ikametgâhı meçhul olan ölü Şemsettin varisi karısı Şaziyeye

Aksaray küçük Langada Bostancı başı mahallesinde Tokmaklı sokağında 34 numaralı arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 924 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanununun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtara tarafınıza tebliğ olunur. (935/1234)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Büyükadada Nizamda Azaryan yokuşunda Foto oğlu sokağında eski taharri memuru Kâmilin evi sırasında 11 numaralı evde mukimken halen ikametgâhı meçhul olan tüccardan Akif oğlu Mehmet Aliye:

Ayasofya, Yerebatan Muharrem efendi sokak 11, 13 numaralı arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 4036 lira kıymet takdir edilmiştir. Takdiri kıymete bir itirazınız mevcutsa üç gün zarfında memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanununun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtara tarafınıza tebliğ olunur. (935/1839)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Anadolu Hisarında Yukarı caci sokağında tütüncü İsmailin evinde mukimken halen adresi meçhul olan ölü İsmail Hakkının karısı ve Nuri paşanın kızı Ayşeye:

Şehzadebaşında Oruçgazi İsmail ağa sokağında 8 numaralı arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 598 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanunun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/1838)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Aksaray Murat paşa mahallesinde Horhor caddesinde yeni 35 numaralı evde mukimken halen ikametgâhı meçhul olan Ayşe Sıdıkaya:

Aksarayda Murat paşa mahallesinde Horhor caddesinde eski 31 yeni 35 numaralı ev ve arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 2590 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanunun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/2022)

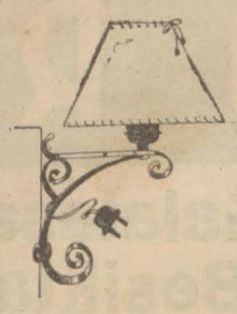

ZARAFET DEĞİŞİKLİK

Asrî parşömen abajurlu elektrikli divan

LÂMBALARI

Kordonu, fişi, ve 60 watlık lâmbasile

Peşin 295 Krş.

SATİE de

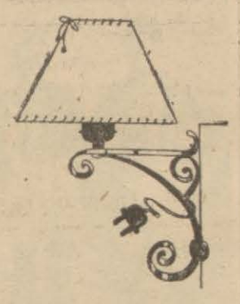

Tel. 44963

Şubeleri: Beyoğlu, Tünel Meydanı
İstanbul Beyazıt, Elektrik Evi
Kadıköy Elektrik Evi İskele cad.
Usküdar İskele geçidi
Büyükada İskele meydanı

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4 üncü keşide 11-Şubat - 1937 dedir.

Büyük ikramiye **50.000** liradır.

Ayrıca: 15,000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (*10.000* ve *20.000*) liralık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7 - ŞUBAT - 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur..

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Fatihte Tercüman Yunus mahallesinde Draman caddesinde 26 numaralı evde mukimken halen ikametgâhları meçhul olan Hatice Huriye ve İsmete:

Fatihte Tercüman Yunus mahallesinde Draman caddesinde 26 numaralı evinize memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 455 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında İcra ve flâs kanunun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/2141)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Kadıköy Yeldeğirmeni Uzun hafız sokak 175 numaralı evde mukimken halen ikametgâhı meçhul olan Ahmet Rıfat karısı Safiyeye:

Davutpaşa kasap İlyas Samatya caddesinde kâin 60/54 numaralı arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 417 lira 5 kuruş kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bldirmeniz hakkında icra ve iflâs kanunun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/1447)

ZAYİ

29 teşrinievvel 1936 gecesi Haydarpaşa iskelesine bağlı Maltepe vapurundan çalınan elbiselerimle liman cüzdanı nüfus kâğıdı ve hüviyet cüzdanım da çalındığından yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Maltepe vapurunda gemici İbrahim oğlu Hakkı

HÜSNÜ TÜZYÜRET
Doğru İş Yazıhanesi
Her türlü devair yazıları ve takip
Küçük Kınacıyan han kat 1 No 2
ISTANBUL

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

İstanbul Çarşambada Cebeci başı mahallesinde İsmail ağa sokağında 23 numaralı evde mukimken halen ikametgâhı meçhul olan bahriye mütekaitlerinden Halide:

Çarşambada Cebeci mahallesinde İsmail ağa sokağında 13/23 numaralı elyevm arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 295 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanununun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/3170)

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Arnavutköyünde Aya Nofri sokağınd 6 numaralı evde mukimken halen ikametgâhları meçhul olan Yüzbaşı Hasan Fehmi ve Danyala:

Kasımpaşada Tahtakadı mahallesinde Mevlevihane caddesinde 11 numaralı oda ve arsanıza memuriyetimizce tayin olunan yeminli üç ehli vukuf tarafından 235 lira kıymet takdir edilmiştir. Üç gün zarfında takdiri kıymet muamelesine bir itirazınız mevcutsa memuriyetimize bildirmeniz hakkında icra ve iflâs kanununun 103 üncü maddesine tevfikan işbu muhtıra tarafınıza tebliğ olunur. (935/1870)

HASAN

Saçlarınızı kepekten ve dökülmekten mutlaka kurtarabilirsiniz.

1 — Haftada bir kere mutlaka Hasan saç sabunile yalnız saçlarınızı yıkayınız 25 kuruştur.

2 — Haftada bir kere mutlaka Hasan saç şampuanile yalnız saçlarınızı yıkayınız paketi 5 kuruştur.

3 — Her sabah saçlarınızı Hasan odö kinin ile ıslatınız ve tarayınız.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

İstanbul Levazım Amirliği
Satınalma Komisyonu İlânları

Metreste Topçu Atış okulunda mevcut çuval, gaz tenekesi, sandık, ve ayakkabı 9 şubat 937 Salı günü saat 15 te Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 428 lira 40 kuruştur. İlk teminatı 32 lira 13 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri "338„ "683„

KULAKLAR

Güzel sesleri işittiği gibi, bazan parazitleri de alır. Her ses sizi oyalamasın.

KREM PERTEV

Hakkında dinlediğiniz ve duyduklarınızın en büyük teminatı, onun kararmayan parlaklığı ve hâdiseler karşısında unutulmayan adıdır.

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

Halıcılar civarında Molla Şeref mahallesinde Çeşme sokağında Sıdıkanın evinde sakinken halen ikametgühı meçhul olan Feyaz kızı Emine ve Mehmet Ziyaya:

Mülga yetimler sandığından 3 Teşrinievvel 1332 tarihinde istikraz etmiş olduğunuz 40 lira 37 kuruşun temini istifası için sözü geçen asndığa terhin etmiş olduğunuz Halıcılarda Molla Şeref mahallesinde Çeşme sokağında 17 numaralı hanenizin açık arttırma ile satılmasını ve sözü geçen meblâğı yüzde dokuz faiz ve yüzde üç ücreti vekâlet ve icra masraflarının tahsili talep edilmiş ve gönderilen ödeme emri arkasına mübaşiri tarafından verilen meşruhatta ikametgâhınızın meçhul bulunduğu gösterilmiş olduğundan işbu ödeme emirlerine karşı bir diyeceğiniz varsa 20 gün içinde dermeyan etmeniz ve 10 gün içinde de borcu ödemeniz hakkında işbu 30 günlük ödeme emirleri tarafınıza tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (935/2144)

— BU GÜN NE KADAR GÜZELSİN..
— TABİ, „POKER PLAY„ TRAŞ BIÇAĞI İLE TRAŞ OLDUM!.

İstanbul Asliye İkinci Hukuk mahkemesinden:

Taksimde Ayas paşa Camii sokak Ülkü apartman 3 üncü katta mukim Ali Vefa tarafından İstanbul vilâeyti defterdarlığı aleyhine, Sirkecide emlâki milliyeden Mahmudiye hanı tahtında kâin 3 ve 4 numaralı mağazaları işgal etmediğinden tahsili emval kanunu hükmüne tevfikan talep olunan 938 lira 60 kuruş ücretin tahsili hakkında müddealeyhin men'i talebile ve yenileme suretile açılan davanın esnayı tahkikatında: M. aleyh tarafından davacı Ali Vefaya gönderilen davetiyeye mübaşir tarafından verilen şerhe nazaran Ali Vefanın mezkûr adresi terk ederek bir semti meçhule gittiği anlaşıldığından ikametgâhı meçhul olan davacı Ali Vefaya 20 gün müddetle ilânen davetiye tebliğine tahkikat hakimliğince karar verilmiş olup 11/3/937 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 de mahkemede hazır bulunulması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (936/271)

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Salim tarafından Cerrahpaşada Samatya Kocamustafa paşa Vidin caddesinde mektep sokak 3 numarada karısı Şerife aleyhine açılan boşanma davasının tahkikatında: Müddeialeyhanin ikametgâhının meçhuliyetine binaen davetiyenin on beş gün müddetle ilânen tebliğine ve tahkikatın 13-3-937 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10-30 za talikine karar verilmiş ve davetiyenin bir nushası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan muayyen gün ve saatte İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinde bulunulması aksi taktirde gıyabında tahkikata devam edilecegi tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur.

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden
Başmuharrir
ETEM İZZET BENİCE
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya